

Εισαγωγή

Διεθνής συντονιστής του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» για ακτές και μαρίνες είναι ο μη-κυβερνητικός, μη-κερδοσκοπικός οργανισμός **FEE (Foundation for Environmental Education - Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση)**. Το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» ξεκίνησε στη Γαλλία το 1985. Τα κριτήριά του εφαρμόζονται στην Ευρώπη από το 1987 και σε περιοχές εκτός της Ευρώπης από το 2001, όταν έγινε μέλος του δικτύου η Νότια Αφρική. Σήμερα, η «Γαλάζια Σημαία» έχει καταστεί ένα πραγματικά παγκόσμιο πρόγραμμα με έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό συμμετεχουσών χωρών.

Το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη σε υδάτινα οικοσυστήματα, είτε πρόκειται για εσωτερικά, είτε για θαλάσσια ύδατα. Ενθαρρύνει τις τοπικές αρχές και τους διαχειριστές των ακτών να εργαστούν για την επίτευξη υψηλών προτύπων σε τέσσερις κατηγορίες κριτηρίων: ποιότητα νερού, περιβαλλοντική διαχείριση, περιβαλλοντική εκπαίδευση και ασφάλεια. Με την πάροδο των ετών, η «Γαλάζια Σημαία» έχει εξελιχθεί σε ένα ιδιαίτερα αξιόπιστο και αναγνωρίσιμο οικολογικό σήμα ποιότητας, το οποίο φέρνει κοντά τους τομείς του περιβάλλοντος και του τουρισμού σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Οι **επεξηγηματικές σημειώσεις** που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο αποτελούν την ενιαία και κοινή αντίληψη των κριτηρίων του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» και τις απαιτήσεις για την εφαρμογή τους. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με τις αναλύσεις της ποιότητας των νερών κολύμβησης και της διαχείρισης της ακτής προκειμένου να υπάρχει συμμόρφωση με τα κριτήρια του προγράμματος.

Τα κριτήρια κατηγοριοποιούνται σε:

- υποχρεωτικά και
- προαιρετικά

Τα περισσότερα κριτήρια είναι υποχρεωτικά, γεγονός που σημαίνει ότι η ακτή οφείλει να συμμορφώνεται με αυτά προκειμένου να βραβευθεί με τη «Γαλάζια Σημαία». Τα προαιρετικά κριτήρια, είναι προτιμότερο να τηρούνται, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό.

Πρέπει να τονιστεί τα διεθνή κριτήρια αποτελούν την ελάχιστη απαίτηση προκειμένου μία ακτή να μπορεί να βραβευθεί με τη «Γαλάζια Σημαία». Ο εθνικός χειριστής έχει τη δυνατότητα να επιλέξει την επιβολή κριτηρίων για τη χώρα του, επιπλέον των όσων αναφέρονται στο παρόν έγγραφο.

Τα κριτήρια και οι επεξηγηματικές σημειώσεις θα πρέπει να μελετηθούν προσεκτικά από τους αιτούντες προκειμένου να κατανοήσουν τις απαιτήσεις του προγράμματος πριν μια ακτή βραβευθεί. Το έγγραφο αυτό μπορεί επίσης να αποδειχθεί πολύτιμο για τη διαχείριση των ήδη βραβευμένων ακτών. Τα κριτήρια και οι επεξηγηματικές σημειώσεις επίσης χρησιμεύουν ως οδηγός για τις εθνικές και διεθνείς Επιτροπές Κρίσεων κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου βράβευσης η «Γαλάζια Σημαία» πρέπει να είναι αναρτημένη στην ακτή. Η σημαία είναι ένα σύμβολο τόσο του προγράμματος που εφαρμόζεται στην ακτή, αλλά και μια ένδειξη της συμμόρφωσης με το σύνολο των υποχρεωτικών κριτηρίων. Η σημαία μπορεί να είναι αναρτημένη καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας, ή μόνο κατά τις ώρες κατά τις οποίες η ακτή πληροί όλα τα κριτήρια του προγράμματος. Στην πρώτη περίπτωση, πρέπει να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση για το ωράριο λειτουργίας υπηρεσιών (π.χ. ναυαγοσωστικός εξοπλισμός) και εγκαταστάσεων (π.χ. τουαλέτες).

Αν μια βραβευμένη με «Γαλάζια Σημαία» ακτή δεν συμμορφώνεται με τα κριτήρια του προγράμματος, η σημαία ενδέχεται να αποσυρθεί μόνιμα ή προσωρινά. Υπάρχουν αρκετές διαβαθμίσεις μη συμμόρφωσης:

1. Μη συμμόρφωση **ήσσονος** σημασίας: Αφορά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν τηρείται ένα κριτήριο, η μη τήρηση του οποίου δεν επιφέρει σοβαρές συνέπειες στην υγεία και την ασφάλεια των λουομένων ή στο περιβάλλον. Όταν παρατηρείται ήσσονος σημασίας μη συμμόρφωση και μπορεί το πρόβλημα μπορεί

να αποκατασταθεί άμεσα, η βράβευση δεν ανακαλείται και η μη συμμόρφωση καταχωρείται μόνο στο έντυπο επιθεώρησης. Εάν, ωστόσο, μια μη συμμόρφωση ήσσονος σημασίας δεν μπορεί να διορθωθεί αμέσως, η ακτή λαμβάνει προθεσμία 10 ημερών για να συμμορφωθεί. Η σημαία υποστέλλεται μέχρις ότου υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με το σύνολο των κριτηρίων του προγράμματος και ενημερώνεται η ιστοσελίδα του προγράμματος.

2. Περιπτώσεις **πολλαπλών** μη συμμορφώσεων αφορούν τη μη συμμόρφωση με δύο έως τρία κριτήρια, αλλά με ήσσονος σημασίας επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια των λουομένων ή στο περιβάλλον. Σε αυτή την περίπτωση η ακτή έχει προθεσμία 10 ημερών προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως με όλα τα κριτήρια, η σημαία υποστέλλεται μέχρις ότου όλα τα προβλήματα αποκατασταθούν και η ιστοσελίδα ενημερώνεται αναλόγως.
3. **Σημαντική** μη συμμόρφωση καταγράφεται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ακτή δεν συμμορφώνεται με ένα ή περισσότερα κριτήρια, το αποτέλεσμα της οποίας μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια των λουομένων ή στο περιβάλλον, καθώς και στη γενική άποψη της ακτής και ως εκ τούτου, στο πρόγραμμα. Όταν καταγράφεται σημαντική μη συμμόρφωση, η σημαία υποστέλλεται αμέσως και για το υπόλοιπο της κολυμβητικής περιόδου. Η ιστοσελίδα ενημερώνεται και στον πίνακα ανακοινώσεων κοινοποιείται σαφώς η απόσυρση της βράβευσης.

Σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, ο εθνικός χειριστής του προγράμματος οφείλει να ενημερώσει αμέσως τις τοπικές αρχές/διαχειριστή της ακτής για τα κριτήρια στα οποία αυτή αναφέρεται. Πληροφορίες σχετικά με αίτια απόσυρσης της βράβευσης οφείλουν να κοινοποιούνται σαφώς στην ακτή (στον πίνακα ανακοινώσεων). Ο διαχειριστής της ακτής οφείλει να ενημερώνει τον εθνικό χειριστή για την αποκατάσταση και την εκ νέου συμμόρφωση με τα κριτήρια και να παρουσιάζει σε αυτόν τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα. Εφόσον διαπιστωθεί από τον εθνικό χειριστή η αποκατάσταση της τήρησης του συνόλου των κριτηρίων, η σημαία μπορεί να αναρτηθεί και πάλι. Ο εθνικός χειριστής οφείλει επίσης να εξετάζει το ενδεχόμενο διενέργειας μιας δεύτερης επίσκεψης/επιθεώρησης για να ελέγξει ότι η ακτή έχει όντως συμμορφωθεί με τα κριτήρια του προγράμματος. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής της ακτής δεν διασφαλίσει και τεκμηριώσει την εκ νέου συμμόρφωση με τα κριτήρια εντός της προθεσμίας των 10 ημερών, ο εθνικός χειριστής οφείλει να προβεί στην απόσυρση της βράβευσης για το υπόλοιπο της κολυμβητικής περιόδου.

Σε περίπτωση που οι συνθήκες στην ακτή αλλάξουν και η σημαία πρέπει να υποσταλεί προσωρινά, π.χ. όταν καιρικά φαινόμενα προκαλούν ζημιές ή σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, ο διαχειριστής της ακτής οφείλει να ενημερώσει τον εθνικό χειριστή ότι η σημαία έχει προσωρινά υποσταλεί και η πληροφορία στη διεθνή ιστοσελίδα, πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

Εκτός από επικαιροποίηση της ιστοσελίδας για το καθεστώς βράβευσης της ακτής, ο εθνικός χειριστής οφείλει να ενημερώσει το διεθνές συντονιστικό γραφείο για τη μη συμμόρφωση. Εάν η μη συμμόρφωση έχει καταγραφεί από διεθνή επιθεωρητή, ο εθνικός χειριστής οφείλει να ενημερώσει το διεθνές συντονιστικό γραφείο εντός 30 ημερών για τις ενέργειες του διαχειριστή στην κατεύθυνση αποκατάστασης των ελλείψεων.

Ο φορέας ή φυσικό πρόσωπο που υποβάλει την αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» είναι επιφορτισμένος με την ευθύνη της ακτής. Ο αιτών δύναται να είναι δήμος, ιδιωτικό ξενοδοχείο, εθνικό πάρκο, ή ιδιωτικός φορέας της ακτής. Μια ακτή ενδέχεται να είναι επιλέξιμη για βράβευση εφόσον αποτελεί καθορισμένη περιοχή κολύμβησης και διαθέτει τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες, σύμφωνα πάντα με τα κριτήρια του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία».

Μια ακτή για να είναι υποψήφια βράβευσης πρέπει να είναι προσβάσιμη. Είναι προτιμότερο να παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στους λουόμενους, δηλαδή να χρησιμοποιούν την παραλία και τις εγκαταστάσεις της χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε αντιτίμου. Το πρόγραμμα, ωστόσο, αναγνωρίζει ότι σε ορισμένες ακτές, π.χ. ιδιωτικές παραλίες, οι λουόμενοι χρεώνονται ένα μικρό, εύλογο τέλος για την πρόσβαση στην ακτή. Επιπλέον, δεν υπάρχει περιορισμός από το πρόγραμμα στη χρέωση για τις προσφερόμενες υπηρεσίες στην περιοχή, π.χ. στάθμευση ή ενοίκιαση εξοπλισμού.

Το FEE και ο Εθνικός Χειριστής κάθε χώρας, διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί ή να αποσύρει τη βράβευση από οποιαδήποτε ακτή της οποίας ο διαχειριστής είναι υπεύθυνος για παραβιάσεις εθνικών περιβαλλοντικών κανονισμών ή άλλως ενεργεί αντίθετα στους στόχους και το πνεύμα του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία». Οι βραβευμένες ακτές υπόκεινται σε επιθεωρήσεις από το Διεθνές Συντονιστικό γραφείο και τον εθνικό χειριστή με ή χωρίς προειδοποίηση.

Στην περίπτωση κατά την οποία υποβάλλεται αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα για πρώτη φορά, ο διαχειριστής οφείλει να παράσχει το σύνολο των στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η ακτή συμμορφώνεται με το υποχρεωτικό κριτήριο της ποιότητας των νερών κολύμβησης των προηγούμενων κολυμβητικών περιόδων. Δεκτές γίνονται αποκλειστικά και μόνο αιτήσεις οι οποίες υπάρχει πλήρες ιστορικό δειγματοληψιών και αναλύσεων (τουλάχιστον 20) για την προηγούμενη(-ες) κολυμβητική(-ες) περίοδο (περιόδους).

Εθνικός Χειριστής του Προγράμματος: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ Νίκης 20, 105 57 Αθήνα, Τηλ.: 210 3224944, 210 3314563 Fax 210 3225285, blueflag@eepf.gr, www.blueflag.gr, www.eepf.gr

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

• Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και πληροφόρηση (Κριτήρια 1-6)

Σε κάθε ακτή πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένας Πίνακας Ανακοινώσεων, διπλής όψης, με τα έντυπα στα ελληνικά και στα αγγλικά. Σε μεγάλες σε μήκος ακτές καλό είναι να υπάρχουν περισσότεροι Πίνακες (περίπου ένας ανά 500 μέτρα). Σε όλες τις βραβευμένες με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτές οι Πίνακες Ανακοινώσεων πρέπει να ακολουθούν την ίδια διάταξη του περιεχομένου έντυπου υλικού πληροφόρησης και καθοδήγησης.

Κριτήριο 1. Πληροφορίες για το Διεθνές Πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» στον Πίνακα Ανακοινώσεων.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Στον Πίνακα Ανακοινώσεων τοποθετούνται:

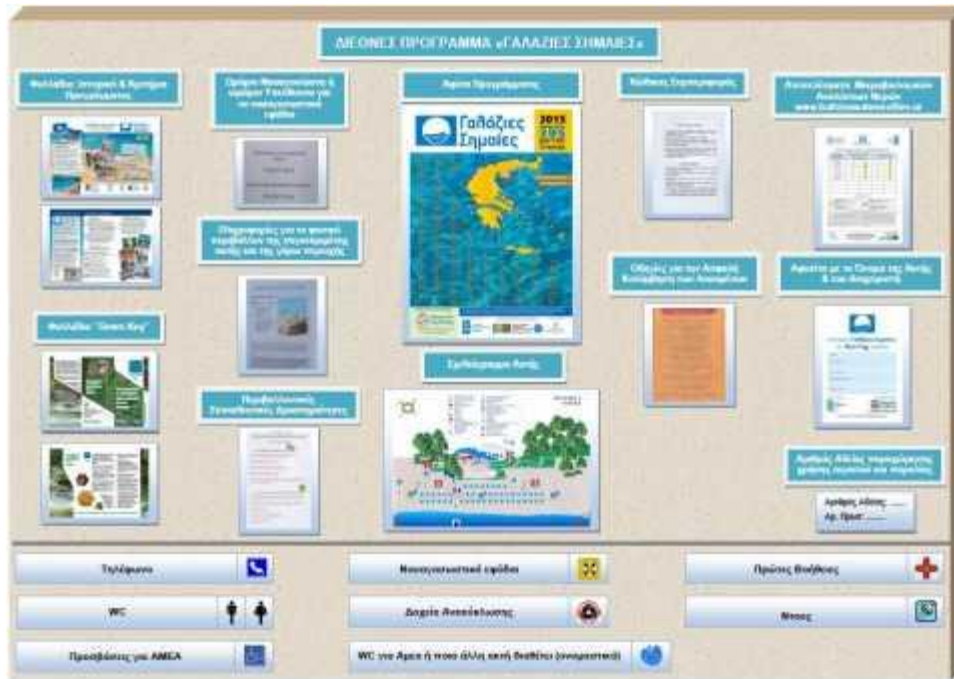
- Το ιστορικό και τα Κριτήρια του Προγράμματος τα οποία περιέχονται στο τρίπτυχο φυλλάδιο της ΕΕΠΦ που αποστέλλεται στους διαχειριστές των ακτών. Το φυλλάδιο είναι μεγέθους Α4 και τοποθετείται στον Πίνακα Ανακοινώσεων ανοικτό, και από τις δύο πλευρές, σε οριζόντια θέση.
- Η Αφίσα του Προγράμματος η οποία επίσης αποστέλλεται στους διαχειριστές των ακτών. Οι διαστάσεις της είναι: 50 εκ. πλάτος x 70 εκ. ύψος και παρουσιάζει όλες τις βραβευμένες ακτές και μαρίνες της χώρας για τη συγκεκριμένη χρονιά.
- Ο Κώδικας Συμπεριφοράς, ο οποίος περιέχεται στην αίτηση υποψηφιότητας στα ελληνικά και αγγλικά. Μπορεί να τοποθετηθεί στον Πίνακα ανακοινώσεων σε μέγεθος Α4 ή σε ξεχωριστή πινακίδα, πάνω στην ακτή
- Το ιστορικό και τα Κριτήρια του Προγράμματος "Green Key" (ελληνικά & αγγλικά). Το φυλλάδιο είναι μεγέθους Α4 και τοποθετείται στον Πίνακα Ανακοινώσεων ανοικτό, και από τις δύο πλευρές, σε οριζόντια θέση.
- Οι τίτλοι και οι ημερομηνίες πραγματοποίησης των πέντε εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τις οποίες προγραμματίζει να διοργανώσει η αιτούσα αρχή, σε μέγεθος Α4. Το έντυπο θα πρέπει να ανανεώνεται με φωτογραφικό υλικό σε όσες από τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες έχουν πραγματοποιηθεί.

- Το ωράριο του ναυαγοσώστη ή του υπεύθυνου ατόμου για τα ναυαγοσωστικά εφόδια σε μέγεθος μισό A4 αλλά με έντονα γράμματα.
- Η πινακίδα με το όνομα της ακτής και του υπεύθυνου διαχείρισης της ακτής καθώς και με τον αριθμό τηλεφώνου όπου οφείλει να είναι διαθέσιμος, η οποία αποστέλλεται από την ΕΕΠΦ και συμπληρώνεται από τον Διαχειριστή. Οι διαστάσεις της είναι 24 εκ. πλάτος x 34 εκ. ύψος. Τα στοιχεία που συμπληρώνονται πρέπει να είναι ανεξίτηλα, διαφορετικά η πινακίδα να ανανεώνεται τακτικά.
- Πληροφορίες για τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος της συγκεκριμένης ακτής και της γύρω περιοχής, σε μέγεθος A4, κατά προτίμηση με φωτογραφία τους.
- Σχεδιάγραμμα της ακτής. Το σχεδιάγραμμα πρέπει να είναι έγχρωμο, καλαίσθητο και εύκολα κατανοητό από το κοινό. Πρέπει να περιέχει και να εντοπίζει όλες τις προσφερόμενες υπηρεσίες, οι οποίες θα πρέπει να παρουσιάζονται με τη χρήση μικροσχημάτων (pictograms), με το σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, στα Ελληνικά και Αγγλικά. Το σχεδιάγραμμα, σε μέγεθος τουλάχιστον A3 οριζόντιο ώστε να είναι απολύτως ευανάγνωστο, θα αναγράφει την κλίμακα και τον προσανατολισμό.
- Τα Αποτελέσματα Ελέγχου Νερών Κολύμβησης σε μέγεθος A4 και το επεξηγηματικό έντυπο των αποτελεσμάτων
- Οδηγίες για την ασφαλή κολύμβηση των λουομένων, σε μέγεθος A4.
- Άδεια παραχώρησης χρήσης αιγιαλού και παραλίας (χρειάζονται μόνον ο αριθμός αδειάς, ο αριθμός πρωτοκόλλου και η ημερομηνία - σε μισό A4).
- Οι ενδείξεις με pictograms της ύπαρξης στην ακτή Τηλεφώνου, Πρώτων Βοηθειών, Ναυαγοσωστικών Εφοδίων, WC, Ντους, Δοχείων Ανακύκλωσης, Προσβάσεων και WC για ΑΜΕΑ κ.α. εξυπηρητήσεων, πρέπει να τοποθετηθούν στον Πίνακα Ανακοινώσεων, αλλά οπωσδήποτε και σε ξεχωριστές πινακίδες με βελάκια κατεύθυνσης πάνω στην ακτή, που θα βοηθούν τον επισκέπτη να εντοπίσει εύκολα τις υπηρεσίες αυτές.

Επιπλέον στον Πίνακα Ανακοινώσεων οφείλουν να τοποθετηθούν:

- Επεξήγηση του συστήματος σημαιών που χρησιμοποιεί ο ναυαγοσώστης
- Ώρες λειτουργίας των σταθμών Πρώτων Βοηθειών
- Επείγοντα τηλέφωνα για την αστυνομία, τις Πρώτες Βοήθειες (ασθενοφόρο), για το Λιμεναρχείο και τα κάθε είδους τηλέφωνα επειγόντων περιστατικών π.χ. έκτακτο περιστατικό τοξικών ή πετρελαιοειδών στη θάλασσα.

Σχέδιο Πίνακα Ανακοινώσεων

Ο Πίνακας Ανακοινώσεων, σε κατάλληλη θέση για τους επισκέπτες στην ακτή, θα πρέπει να είναι διπλής όψης (μια πλευρά τα στοιχεία στα Ελληνικά και η άλλη στα Αγγλικά), αρκετά μεγάλων διαστάσεων, ώστε να χωρούν άνετα όλα τα έντυπα, να έχει κάλυμμα (π.χ. plexiglass) και από τις δύο του πλευρές και μόνιμες, σταθερές βάσεις. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό θα πρέπει να γίνουν δύο ξεχωριστοί ισομεγέθεις Πίνακες Ανακοινώσεων. Από την ΕΕΠΦ παραδίδεται σχέδιο Πίνακα Ανακοινώσεων με την επιθυμητή διάταξη των πληροφοριακών στοιχείων που περιέχει. Σε περίπτωση πρακτικής αδυναμίας κατασκευής τέτοιου πίνακα, θα μπορεί το σχέδιο να προσαρμοσθεί καταλλήλως ώστε να χωράει οπωσδήποτε όλα τα αναγκαία στοιχεία.

Ενδείκνυται να πλαστικοποιούνται τα μόνιμα στοιχεία που περιέχονται στον πίνακα αντί του απλού χαρτιού και πάντως, όταν ξεθωριάζουν από τον ήλιο, πρέπει να αντικαθίστανται εγκαίρως.

Οι ενδείξεις προσφερόμενων υπηρεσιών καλό είναι να βρίσκονται στον Πίνακα Ανακοινώσεων (αν δεν χωράνε στον υπάρχοντα μπορεί να δημιουργηθεί ένας δεύτερος, αλλά είναι προτιμότερο ο Πίνακας να έχει τις αναγκαίες διαστάσεις ώστε να χωρούν όλες οι ενδείξεις). Παράλληλα, οφείλουν να εμφανίζονται και σε ξεχωριστές κατευθυντήριες πινακίδες με βέλη που θα βοηθούν στον εύκολο εντοπισμό των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

- **Παράρτημα Β:** προβολή των πληροφοριών του προγράμματος

Κριτήριο 2.Οι Διαχειριστές των ακτών (Δήμοι ή ιδιωτικοί φορείς) και οι υπεύθυνοι των ακτών θα πρέπει να συνεργάζονται για να μπορούν να παρουσιάσουν τουλάχιστον πέντε διαφορετικές δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Υποχρεωτικό κριτήριο Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση προωθεί τους σκοπούς του Προγράμματος "Γαλάζια Σημαία":

- Ενισχύοντας την ευαισθητοποίηση των χρηστών που βρίσκονται εκεί για αναψυχή και εκείνων που ζουν εκεί, καθώς και τη φροντίδα για το παράκτιο/παραλίμνιο περιβάλλον.

- Εκπαιδεύοντας το προσωπικό και τους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών πάνω σε περιβαλλοντικά θέματα.
- Ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των τοπικών παραγόντων στη διαχείριση των πόρων της παράκτιας ή της παραλίμνιας ζώνης.
- Προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη της αναψυχής και του τουρισμού της περιοχής.
- Προωθώντας την ανταλλαγή ιδεών και τη συνεργασία μεταξύ του Προγράμματος "Γαλάζια Σημαία" και των υπολοίπων Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του FEE ("Οικολογικά Σχολεία", "Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον", "Μαθαίνω για τα Δάση" και "Green Key").

Στην Αίτηση Υποψηφιότητας της ακτής είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνονται οι προγραμματισμένες για τη νέα χρονιά δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, καθώς και οι αντίστοιχες δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν την προηγούμενη χρονιά.

Είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιούνται από τους κατά τόπους Διαχειριστές στο Δήμο στον οποίο ανήκει η ακτή τουλάχιστον πέντε δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (οι 3 θα πρέπει να πραγματοποιηθούν οπωσδήποτε κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου). Οι δραστηριότητες οφείλουν να εστιάζονται σε θέματα περιβάλλοντος, θέματα σχετικά με το Πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» καθώς και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Κάποιες τουλάχιστον από τις δραστηριότητες πρέπει να γίνουν στην ίδια την ακτή και να αναφέρονται άμεσα στο παράκτιο περιβάλλον.

Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να είναι σχετικές με τα θέματα που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο, αλλά και αποτελεσματικές, ενώ οφείλουν να αξιολογούνται κάθε χρόνο από τους τοπικούς φορείς ώστε να βελτιώνονται συνεχώς.

Εάν υπάρχουν τοπικές φυσικές ιδιαιτερότητες στη ίδια τη βραβευμένη με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτή ή στην ευρύτερη περιοχή (π.χ. κρινάκι της άμμου, αμμοθίνες κ.α.) προτείνεται μια ή δύο από τις προγραμματισμένες περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες να εστιάζονται σε σχετικά θέματα φυσικού περιβάλλοντος.

Όταν οι προγραμματισμένες περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της ακτής παρουσιάζουν ευρύτερο ενδιαφέρον και αφορούν στην τοπική κοινωνία ή στους επισκέπτες της, είναι υποχρεωτικό να παρέχεται έγκαιρα η σχετική ενημέρωση για την πληροφόρηση και προσέλκυση του κοινού. Οι περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα πρέπει υποχρεωτικά να αναρτώνται στον Πίνακα Ανακοινώσεων, συνοδευόμενες από το σχετικό φωτογραφικό υλικό και τις ημερομηνίες πραγματοποίησής τους. Οι πληροφορίες για δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μπορούν επίσης να δημοσιοποιούνται σε τοπικά κέντρα, εφημερίδες και άλλα μέσα ενημέρωσης.

Εάν υπάρχουν συγκεκριμένες ευαίσθητες φυσικές περιοχές (συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών) κοντά σε μια παραλία βραβευμένη με "Γαλάζια Σημαία" (π.χ. ριζοφόρων ή υποθαλάσσιων λιβαδιών), προτείνεται να υπάρχουν ορισμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την προστασία τους.

Τύποι δραστηριοτήτων

Είναι υποχρεωτικό να υλοποιούνται κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου διαφορετικοί τύποι δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, για διαφορετικές ομάδες χρηστών της ακτής. Ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιούνται επί της ακτής και να είναι επικεντρωμένες άμεσα στο παράκτιο περιβάλλον. Οι διαφορετικοί τύποι περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να ομαδοποιηθούν σε 5 κατηγορίες:

Δραστηριότητες παθητικής συμμετοχής: Η κατηγορία περιλαμβάνει εκθέσεις, ταινίες, παρουσιάσεις, προβολή διαφανειών, συνέδρια, ανοιχτές συζητήσεις, παρουσιάσεις από ειδικούς σε θέματα που αφορούν στη διαχείριση της ακτής κλπ.

Δραστηριότητες ενεργητικής συμμετοχής: Η κατηγορία περιλαμβάνει ξεναγήσεις, εκπαιδευτικά παιχνίδια, θεατρικά, καθαρισμούς, παρατηρήσεις παράκτιου περιβάλλοντος, καταδύσεις, επιθεωρήσεις, διαγωνισμούς φωτογραφίας και σχεδίου/ζωγραφικής, δράσεις αποκατάστασης του οικοσυστήματος, εφαρμογές πράσινης τεχνολογίας, προγράμματα υιοθεσίας ακτής, κοινοτικά προγράμματα παρακολούθησης της ακτής κλπ.

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: Η κατηγορία περιλαμβάνει εκπαίδευση εκπαιδευτικών, προσωπικού ακτής-μαρίνας, ναυαγосσωστών, καθαριστών, αστυνομικών-λιμενικών, ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο κλπ.

Εκδόσεις και μέσα μαζικής επικοινωνίας: Η κατηγορία περιλαμβάνει παραγωγή φυλλαδίων, αυτοκόλλητων, ερμηνευτικών σημάτων, αναμνηστικών καρτών, έκδοση newsletter - βιβλίων, παραγωγή τσαντών, T-shirt, αφισών, ραδιοφωνικές εκπομπές κλπ.

Κέντρο περιβαλλοντικής πληροφόρησης για τη «Γαλάζια Σημαία»: Συνίσταται οι βραβευμένες με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτές να διαθέτουν ένα κέντρο περιβαλλοντικής πληροφόρησης (κτίριο ή περίπτερο), όπου θα παρέχονται πληροφορίες για το πρόγραμμα και την περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση. Ένα τέτοιο κέντρο θα πρέπει να προσφέρει τόσο δραστηριότητες και εκθέσεις, όσο και πληροφορίες για τη φύση και το περιβάλλον και με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί ως κέντρο περιβαλλοντικής ερμηνείας και εκπαίδευσης. Πληροφορίες για τη θέση του και τις δραστηριότητες που προσφέρονται θα πρέπει να παρέχονται στην ακτή και στα κοντινά γραφεία τουρισμού. Το κέντρο θα πρέπει να είναι ανοιχτό για το γενικό κοινό και όχι μόνο για τους μαθητές της περιοχής, παρέχοντας πληροφορίες και οργανώνοντας δραστηριότητες για όλους.

Ομάδες-στόχοι (target groups)

Οι δραστηριότητες θα πρέπει να στοχεύουν σε ένα μεγάλο εύρος κοινωνικών και ηλικιακών ομάδων. Είναι πρωταρχικής σημασίας οι τοπικές αρχές σε συνεργασία με τους διαχειριστές ακτών της περιοχής, να οργανώσουν προγράμματα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων κοινωνικών εταίρων, επηρεάζοντας άμεσα τη διαχείριση του περιβάλλοντος. Οι κοινωνικοί εταίροι-ενδιαφερόμενα μέρη είναι οι επισκέπτες, οι κάτοικοι, οι εργαζόμενοι στον τομέα παροχής υπηρεσιών τουρισμού, οι αλιείς, οι τοπικές βιομηχανίες κλπ. Οι κατηγορίες, ο αριθμός και οι ομάδες-στόχοι των δραστηριοτήτων θα πρέπει να είναι ανάλογες των συνθηκών και των χαρακτηριστικών της περιοχής εφαρμογής. Για παράδειγμα, σε έναν κατά βάση τουριστικό προορισμό, περισσότερες από μία δραστηριότητες που αφορούν στον τουρισμό θα πρέπει να είναι διαθέσιμες ανά κολυμβητική περίοδο στο γενικό κοινό.

Σύνδεση με υπάρχοντα προγράμματα-δραστηριότητες

Οι περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες μπορούν να αποτελούν τμήμα υφιστάμενων προγραμμάτων-δραστηριοτήτων (Agenda 21, Οικολογικά Σχολεία κλπ). Επιπλέον, συστήνεται οι τοπικές αρχές να συνεργάζονται με τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις για την οργάνωση περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Πληροφορίες για τις δραστηριότητες

Πληροφορίες για τις διαθέσιμες στο γενικό κοινό δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης οφείλουν να είναι διαθέσιμες στην ακτή και στα περιοδικά και εφημερίδες, τα οποία είναι διαθέσιμα στα τοπικά γραφεία τουρισμού. Η έντυπη πληροφορία θα πρέπει να περιλαμβάνει: το είδος των δραστηριοτήτων, τον τόπο και χρόνο πραγματοποίησης, την ομάδα στόχο κλπ.

Μη αποδεκτές από το πρόγραμμα "Γαλάζια Σημαία" δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες οι οποίες δεν είναι αποδεκτές από το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» είναι:

Δραστηριότητες οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαχείρισης μίας βραβευμένης με "Γαλάζια Σημαία" ακτής, όπως γενικοί καθαρισμοί, διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση, πληροφορίες για το φυσικό περιβάλλον (που υποχρεούται ο διαχειριστής να αναρτά στον πίνακα ανακοινώσεων) κλπ.

Δραστηριότητες που επικεντρώνονται στον τουρισμό, χωρίς συγκεκριμένη αναφορά στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

Δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από τις τοπικές αρχές ως τμήμα της διαχείρισης που διαχειρίζεται με την υγιεινή, την ασφάλεια, τις μεταφορές και τον τουρισμό.

Παραδείγματα καλών πρακτικών

Παραδείγματα καλών πρακτικών στην υλοποίηση δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είναι:

1. Διαλέξεις, σεμινάρια, προβολή φιλμ ή/και διαφανειών, εκθέσεις φωτογραφίας ή/και ζωγραφικής, έντυπο υλικό (αφίσσα, αυτοκόλλητα, ανακοινώσεις, φυλλάδια κ.ά.), όλα φυσικά σχετικά με το περιβάλλον και την προστασία του.
Παραδείγματα: α. Προκήρυξη διαγωνισμού φωτογραφίας και ζωγραφικής από το διαχειριστή της ακτής για μαθητές Δημοτικού/Γυμνασίου/Λυκείου με θέμα το ευρύτερο περιβάλλον της ακτής. β. Προκήρυξη διαγωνισμού έρευνας του ευρύτερου χώρου της ακτής για στοιχεία της φύσης άγνωστα μέχρι σήμερα στους κατοίκους (ζώα, φυτά και δένδρα της ακτής και θαλάσσιο περιβάλλον) γ. Διαλέξεις/Ομιλίες με προβολή διαφανειών από κάποιον ειδικό, όπως ο περιβαλλοντολόγος της Νομαρχίας, δάσκαλος, καθηγητής Γυμνασίου/Λυκείου
2. Ο Δήμος και ο κάθε Διαχειριστής μπορεί να οργανώσει επισκέψεις σε βιολογικό σταθμό της περιοχής για κατοίκους και μαθητές Σχολείων.
3. Οργάνωση δενδροφυτεύσεων για παιδιά και ενήλικους. Το πρόγραμμα των δενδροφυτεύσεων έχει πολλές παραλλαγές και μπορεί να δημιουργήσει προϋποθέσεις ενδιαφέροντος, κυρίως στα παιδιά. Οφείλει όμως να γίνεται πάντα σε συνεννόηση με το αρμόδιο Δασαρχείο.
4. Ραδιοφωνικά μηνύματα και τηλεοπτικές παρουσιάσεις με θέματα σχετικά με το περιβάλλον και τη φύση της περιοχής (θάλασσα, λίμνες, ποτάμια, χείμαρροι, ρυάκια, δένδρα, φυτά).
5. Οργάνωση επισκέψεων σε περιοχές υγρότοπων (λίμνες, βάλτοι) για τη γνωριμία και τη συνειδητοποίηση της ζωής που υπάρχει στους χώρους αυτούς.
6. Έκδοση αφίσας, φυλλαδίου, αυτοκόλλητου, ανακοινώσεων, από το διαχειριστή με θέμα το φυσικό περιβάλλον της περιοχής ή για δράσεις προστασίας περιβάλλοντος
7. Συνεργασία με σχολεία της περιοχής σας που συμμετέχουν στα Προγράμματα της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης "Φύση χωρίς Σκουπίδια" και "Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου"
8. Συνεργασία με σχολεία της περιοχής σας που συμμετέχουν στα Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του FEE "Οικολογικά Σχολεία", "Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον" και "Μαθαίνω για τα Δάση"
9. Η σύνταξη και αποστολή ενός κανονισμού Καθαριότητας (σε φυλλάδιο) για τους κατοίκους της περιοχής.
10. Συνεργασία με εθελοντικές ομάδες από σχολεία, Προσκόπους, Οδηγούς, εξωραϊστικούς συλλόγους της περιοχής της βραβευμένης ακτής.
11. Έρευνα με ερωτηματολόγια για το κοινό με θέματα προστασίας της παράκτιας περιοχής. Πιθανές ερωτήσεις για το ερωτηματολόγιο αυτό:
 - α. αν οι κάτοικοι και οι επισκέπτες είναι ενήμεροι για το Διεθνές Πρόγραμμα "Γαλάζια Σημαία"
 - β. πόσα σχολεία ασχολούνται με προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και αν οι κάτοικοι και οι επισκέπτες πληροφορούνται για τις έρευνες και τα αποτελέσματα των μαθητών για το Περιβάλλον.

- **Παράρτημα Γ:** παρέχει πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Κριτήριο 3. Πληροφόρηση για την ποιότητα νερών κολύμβησης.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Στον Πίνακα Ανακοινώσεων της ακτής πρέπει να υπάρχουν πρόσφατες πληροφορίες για την ποιότητα των νερών κολύμβησης.

Οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται με ευανάγνωστη μορφή για το κοινό. Πρέπει να παρουσιάζονται σε πίνακα, με εύκολα αναγνωρίσιμα σύμβολα που αντιστοιχούν στα αποτελέσματα των επιθυμητών και επιτρεπτών ποσοστών. Αυτό θα επιτρέπει σε όλους, άσχετα από τη γλώσσα τους, να καταλαβαίνουν τις πληροφορίες.

Αυτά τα δεδομένα πρέπει να ανανεώνονται τακτικά και, οπωσδήποτε, όχι σε διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα. Οι διαχειριστές (Δήμοι, ξενοδοχεία) που έχουν την ευθύνη να αναρτούν τα αποτελέσματα νερών κολύμβησης πρέπει να το κάνουν αμέσως μόλις τα παραλαμβάνουν από την επίσημη ιστοσελίδα ή/και τα διαπιστευμένα εργαστήρια.

Είναι ευθύνη των τοπικών αρχών και διαχειριστών να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των μικροβιολογικών αναλύσεων στον Πίνακα Ανακοινώσεων της ακτής αλλά και όπου αλλού επιθυμούν εντός ενός μηνός από την ημερομηνία μικροβιολογικής ανάλυσης. Τα συμπληρωμένα και λεπτομερή αποτελέσματα πρέπει να είναι διαθέσιμα από τις τοπικές αρχές στα κέντρα πληροφόρησης του Δήμου.

Προτείνεται η παρουσίαση των αποτελεσμάτων με τον παρακάτω τρόπο:

Κατεβάστε το παραπάνω έντυπο [σε μορφή acrobat pdf](#) ή [σε μορφή Microsoft Word document](#).

- Παράρτημα Δ

Κριτήριο 4. Πληροφορίες για το παράκτιο οικοσύστημα και το ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον στον παράκτιο χώρο, πρέπει να υπάρχουν αναρτημένες στον Πίνακα Ανακοινώσεων για το κοινό.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Ο σκοπός του κριτηρίου αυτού είναι να εξασφαλισθεί η σωστή πληροφόρηση και ενημέρωση των χρηστών της ακτής για το παράκτιο οικοσύστημα και για τις ιδιαιτερότητες του φυσικού περιβάλλοντος, ώστε να το διαχειρίζονται και να το προστατεύουν με υπεύθυνο τρόπο.

Οι πληροφορίες για το παράκτιο οικοσύστημα και το ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον πρέπει να είναι αναρτημένες στον Πίνακα Ανακοινώσεων στις βραβευμένες με "Γαλάζια Σημεία" ακτές.

Οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομέρειες σχετικά με το φυσικό περιβάλλον και έναν κώδικα συμπεριφοράς για τους επισκέπτες της περιοχής. Εάν οι πληροφορίες δεν είναι όλες ανατημένες στον Πίνακα Ανακοινώσεων της ακτής, θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μια σύντομη σημείωση για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις ευαίσθητες περιοχές σε μικρή απόσταση και όπου οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε περισσότερες πληροφορίες.

Σχετικές περιβαλλοντικές πληροφορίες θα μπορούσαν εξάλλου να εμφανίζονται σε τουριστικούς χώρους, σε φυσικές περιοχές, ή στα γραφεία τουριστικών πληροφοριών. Οι πληροφορίες μπορούν να δημοσιεύονται σε τουριστικά φυλλάδια, τοπικές εφημερίδες ή φυλλάδια που δημιουργήθηκαν ειδικά για το σκοπό αυτό. Σε περιοχές με μεγάλη επισκεψιμότητα, προτείνεται οι πληροφορίες να παρουσιάζονται με περισσότερους από έναν τρόπο, όπως αναφέρονται παραπάνω, στις αντίστοιχες γλώσσες.

Σε περίπτωση ευαίσθητου υποθαλάσσιου περιβάλλοντος, πρέπει να προβλέπονται ειδικές πληροφορίες και οδηγίες για τους δύτες και καταδύτες.

Κριτήριο 5. Σχεδιάγραμμα στο οποίο να φαίνονται οι προσφερόμενες υπηρεσίες στην ακτή.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Σχεδιάγραμμα το οποίο να δείχνει την έκταση και να οριοθετεί την περιοχή βράβευσης, πρέπει να αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων. Το σχεδιάγραμμα πρέπει να είναι προσανατολισμένο, έγχρωμο, καλαίσθητο και εύκολα κατανοητό από το κοινό. Πρέπει να περιέχει όλες τις προσφερόμενες υπηρεσίες οι οποίες θα πρέπει να παρουσιάζονται με τη χρήση εικονογραμμάτων (pictograms). Τα εικονογράμματα (pictograms) είναι διεθνώς καθιερωμένα, αλλά θα πρέπει να παρουσιάζονται οπωσδήποτε σε υπόμνημα, με τις επεξηγήσεις στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

1. Οριοθέτηση βραβευμένης με τη Γαλάζια Σημαία ακτής (αρχή και τέλος βραβευμένης ακτής)
2. Προσανατολισμός (Πυξίδα)
3. Ένδειξη "Είστε εδώ"
4. Προστατευόμενες περιοχές ή περιοχές με ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον πάνω στην ακτή ή στα όρια αυτής
5. Ρυάκια, ποτάμια, εκβολές αστικών λυμάτων ή σημεία υπερχείλισης που εισέρχονται στην ακτή ή σε κοντινά παράκτια νερά
6. Αγωγός ομβρίων υδάτων
7. Σημείο ή σημεία δειγματοληψίας
8. Ιστός της Γαλάζιας Σημαίας
9. Πίνακα Ανακοινώσεων
10. Πινακίδα του Κώδικα Συμπεριφοράς στην ακτή (εάν δεν είναι στον Πίνακα Ανακοινώσεων)
11. Σημεία πρόσβασης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες
12. Τουαλέτες (W.C.)
13. Τουαλέτες (W.C.) για άτομα με ειδικές ανάγκες
14. Ντους
15. Τηλέφωνο
16. Πόσιμο νερό (συσκευές παροχής πόσιμου νερού, bar, καφετέριες, εστιατόρια)
17. Χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων
18. Περιοχή όπου επιτρέπεται η πρόσβαση των τροχοφόρων στην ακτή για ειδικούς λόγους, όπως λ.χ. για ασθενοφόρα
19. Σημεία πρόσβασης, μονοπάτια προς την ακτή, διαβάσεις των πεζών, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι κτλ.
20. Πύργος ναυαγοσωστών και της περιοχής της ακτής που ελέγχεται από αυτούς
21. Ναυαγοσωστικός εξοπλισμός
22. Υλικό ή/και παροχή Πρώτων Βοηθειών

23. Ζώνες των δραστηριοτήτων αναψυχής ή απαγόρευσής τους, για την αποφυγή προστριβών μεταξύ των χρηστών (ταχύπλοα, jet-ski, windsurf, ποδηλάτα θαλάσσης, κανό, καγιάκ και όρια περιοχής κολύμβησης)
24. Θέση των εκμεταλλεύσιμων χώρων (καφετέρια, παγωτά, εστιατόρια, κτλ.)
25. Μεγάλα δοχεία απορριμμάτων
26. Μικρά δοχεία απορριμμάτων πάνω στην ακτή
27. Κάδοι ανακυκλώσιμων υλικών
28. Ενδεικτικές πινακίδες για τις προσφερόμενες υπηρεσίες
29. Εγκεκριμένη τοποθεσία οργανωμένης κατασκήνωσης
30. Κλίμακα σχεδιαγράμματος
31. Στάση λεωφορείου κοντά στην ακτή και θέση ενοικίασης ποδηλάτων (εφόσον υπάρχουν)
32. Τοπικά σημεία ενδιαφέροντος

Κριτήριο 6. Ο Κώδικας Συμπεριφοράς πρέπει να είναι αναρτημένος στον Πίνακα Ανακοινώσεων. Οι κανονισμοί χρήσης της παραλίας πρέπει να είναι διαθέσιμοι στο κοινό εφόσον ζητηθούν.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Ο Κώδικας Συμπεριφοράς πρέπει να εμφανίζεται στον Πίνακα Ανακοινώσεων της ακτής, ενώ επιπλέον μπορεί να αναρτάται σε όλα τα σημεία πρόσβασής της. Τα διεθνή σύμβολα πρέπει να είναι αναγνωρίσιμα από οποιονδήποτε π.χ. σε αποβάθρες ή μικρούς μόλους με ρηχά νερά ή βράχους θα ήταν καλό να αναγράφεται σε μια πινακίδα "Απαγορεύονται οι βουτιές", στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Ο κώδικας συμπεριφοράς μπορεί να περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με την παρουσία κατοικίδιων ζώων, τις ζώνες δραστηριοτήτων, την αλιεία, την υποχρεωτική χρήση των δοχείων απορριμμάτων και ιδίως των ανακυκλώσιμων, τη χρήση των ποδηλάτων θαλάσσης και άλλων σκαφών, το ελεύθερο κάμπινγκ, την απαγόρευση ανάματος φωτιάς και κίνησης τροχοφόρων κ.λπ.

Έντυπα με τους κανονισμούς χρήσης της παραλίας πρέπει να είναι διαθέσιμα στο κοινό εφόσον ζητηθούν.

Το ωράριο διαθεσιμότητας του εξοπλισμού Α' Βοηθειών, του ναυαγοσωστικού εξοπλισμού ή/και παρουσίας του ναυαγοσώστη στην ακτή πρέπει να αναγράφεται σε εμφανές σημείο στον Πίνακα Ανακοινώσεων και **υποχρεωτικά** στον Ναυαγοσωστικό Πύργο. Πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμη η επεξήγηση του συμβολισμού των προειδοποιητικών σημαιών που χρησιμοποιούν οι ναυαγοσώστες αναλόγως συνθηκών.

• Ποιότητα Νερών Κολύμβησης (Κριτήρια 7-11)

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης για κάθε κολυμβητική περιοχή πρέπει να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2006/7/EK.

Το πρόγραμμα "Γαλάζια Σημεία" απαιτεί οι ακτές να έχουν εξαιρετική ποιότητα υδάτων κολύμβησης. Οφείλουν να τηρούνται τα κριτήρια που περιγράφονται εδώ για την ποιότητα των νερών κολύμβησης στις ακτές, εκτός αν υπάρχουν ήδη αυστηρότερες απαιτήσεις σε εθνικό επίπεδο. Σε αυτήν την περίπτωση, η ακτή θα πρέπει να πληροί τις εθνικές απαιτήσεις όσον αφορά την ποιότητα νερών κολύμβησης.

Κριτήριο 7. Η ακτή πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις που αφορούν τη συχνότητα και τις δειγματοληψίες για την ποιότητα νερών κολύμβησης.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Κάθε ακτή πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον ένα σημείο δειγματοληψίας. Ο αριθμός και η θέση των σημείων δειγματοληψίας λαμβάνουν υπόψη την επισκεψιμότητα της ακτής, την κατανομή στο χώρο των λουομένων καθώς και τις πηγές που δυνητικά μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών κολύμβησης.

Το σημείο δειγματοληψίας είναι τοποθετημένο στην περιοχή μέγιστης επιβάρυνσης και έχει επιλεγεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων.

Η θέση των σημείων δειγματοληψίας αντιπροσωπεύει και τη θέση πιθανών πηγών ρύπανσης. Δείγματα λαμβάνονται από θέσεις όπου ρυάκια, ποτάμια κλπ. εκβάλλουν στην θάλασσα, ώστε να αποδεικνύεται ότι οι εισροές δεν επηρεάζουν την ποιότητα των νερών κολύμβησης. Εναλλακτικά, οι εισροές μπορούν να αναλύονται στην πηγή τους και να αποδεικνύεται ότι πληρούν τα κριτήρια ποιότητας νερών κολύμβησης του Προγράμματος "Γαλάζια Σημαία". Ομοίως, στην περίπτωση των εσωτερικών υδάτων (λίμνες, ποτάμια) όπου το νερό εμπλουτίζεται από εξωτερικές πηγές κατά τις περιόδους ξηρασίας, η ποιότητα των νερών αυτής της εξωτερικής πηγής θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια του Προγράμματος για την ποιότητα των νερών κολύμβησης.

Τα δείγματα λαμβάνονται από το σημείο δειγματοληψίας, 30cm κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας, εκτός από τα δείγματα των ορυκτέλαιων, τα οποία λαμβάνονται από την επιφάνεια. Τα δείγματα θα πρέπει να συγκεντρώνονται από ένα ανεξάρτητο άτομο, αρμοδίως εξουσιοδοτημένο και κατάλληλα εκπαιδευμένο.

Οι μικροβιολογικές αναλύσεις ποιότητας των νερών κολύμβησης πραγματοποιούνται από εργαστήρια διαπιστευμένα από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για την Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA) και μάλιστα, μέλος της αντίστοιχης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A.) αυτής (Π.Δ. 118/07, άρθρο 9) για τις παρακολουθούμενες μικροβιολογικές παραμέτρους που προβλέπονται από την Οδηγία.

Συχνότητα δειγματοληψιών:

Οι δειγματοληψίες για μικροβιολογικές αναλύσεις καθώς και η καταγραφή των οπτικά παρατηρούμενων φυσικοχημικών παραμέτρων οφείλουν να πραγματοποιούνται σε όλη τη διάρκεια της επίσημης κολυμβητικής περιόδου. Ο εθνικός χειριστής μπορεί να αποδεχθεί η κολυμβητική περίοδος να έχει μεγαλύτερη διάρκεια, αρκεί τα υποχρεωτικά κριτήρια να εξακολουθούν να τηρούνται και εφόσον αυτό έχει καθοριστεί πριν από την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου.

Η έναρξη της Κολυμβητικής περιόδου, όπως ορίζεται από την αρμόδια Αρχή (ΥΠΑΠΕΝ), είναι η **1η Ιουνίου** και το τέλος της κολυμβητικής η **31η Οκτωβρίου**. Η πρώτη δειγματοληψία οφείλει να πραγματοποιηθεί **εντός 30 ημερών πριν την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου. Οι δειγματοληψίες δεν πρέπει να απέχουν μεταξύ τους περισσότερες από 30 ημερολογιακές ημέρες.**

Το Πρόγραμμα "Γαλάζια Σημαία" δεν δέχεται υποψηφιότητες στις οποίες παρουσιάζονται λιγότερες από πέντε δειγματοληψίες εντός της κολυμβητικής περιόδου (σημείωση: την Ελλάδα και με δεδομένη τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, οι δειγματοληψίες θα πρέπει να είναι το λιγότερο 6 ανά κολυμβητική περίοδο), ανεξάρτητα από τη διάρκεια της επίσημης κολυμβητικής περιόδου (π.χ. σε ορισμένες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης όπου η επίσημη κολυμβητική περίοδος μπορεί να είναι μόνο 1 ή 2 μήνες).

Όταν τα αποτελέσματα του δείγματος εγείρουν ανησυχίες για μια πιθανή αύξηση στα επίπεδα της ρύπανσης, συνιστάται να αυξηθεί προσωρινά η συχνότητα δειγματοληψίας, προκειμένου να εντοπιστεί τυχόν περιστατικό ρύπανσης. Σε περίπτωση βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, λαμβάνεται ένα επιπρόσθετο δείγμα έτσι ώστε να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Το δείγμα αυτό δεν αποτελεί μέρος του συνόλου των ποιοτικών στοιχείων

των υδάτων κολύμβησης. Εάν είναι απαραίτητο να αντικατασταθεί το απορριπτό δείγμα, ένα επιπλέον δείγμα πρέπει να ληφθεί επτά (7) ημέρες μετά το τέλος της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης.

Συνολικά κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, μπορεί να εξαιρεθεί ένα ποσοστό μέχρι 15% του συνολικού αριθμού των δειγμάτων (δηλαδή όχι παραπάνω από ένα δείγμα ανά κολυμβητική περίοδο). Κατά τον υπολογισμό του 15% του συνολικού αριθμού δειγμάτων που προβλέπονται για την περίοδο αυτή, το αποτέλεσμα θα πρέπει να στρογγυλοποιείται προς τα πάνω ή προς τα κάτω. Ο κανόνας είναι: Οτιδήποτε κατώτερο ή ίσο προς 49 θα πρέπει να στρογγυλοποιείται προς τα κάτω (για παράδειγμα: το αποτέλεσμα του 2,49 δίνει μια δυνατότητα προεξόφλησης 2 δειγμάτων). Οτιδήποτε μεγαλύτερο ή ίσο προς 50 θα πρέπει να στρογγυλοποιείται προς τα πάνω (για παράδειγμα: το αποτέλεσμα του 2,50 δίνει μια δυνατότητα προεξόφλησης 3 δειγμάτων) .

Εφόσον χρειαστεί αν εξαιρεθεί ένα δείγμα, τότε και αυτό αλλά και τα επαναληπτικά δείγματα πρέπει να σταλούν στη Διεθνή Επιτροπή Κρίσεων για αξιολόγηση ως "Ειδική Περίπτωση (Dispensation Case)". (**παράρτημα Α**)

Σε περίπτωση πετρελαιοκηλίδας, ανώμαλων καιρικών συνθηκών ή άλλων ακραίων συμβάντων, τα οποία ενδέχεται να έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα των υδάτων κολύμβησης ή την υγεία των λουομένων, ο διαχειριστής της ακτής οφείλει να υποστείλει προσωρινά τη "Γαλάζια Σημαία" και να αναφέρει με σαφήνεια το λόγο στον πίνακα ανακοινώσεων. Συνιστάται η διατύπωση των εν λόγω πληροφοριών να είναι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές: "Αυτή η ακτή έχει αντιμετωπίσει πρόσφατα ακραία φαινόμενα. Η κολύμβηση δεν συνιστάται αυτή τη στιγμή, λόγω της πιθανότητας ρύπανσης/λόγω κινδύνου για τους λουόμενους".

Κριτήριο 8. Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και πρότυπα για την ποιότητα των νερών κολύμβησης.

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Σε όλες τις περιοχές/χώρες
-----------------------	----------------------------

Τα δείγματα λαμβάνονται από κατάλληλα εκπαιδευμένο άτομο. Οι αναλύσεις ποιότητας των νερών κολύμβησης διενεργούνται από εργαστήρια διαπιστευμένα από εθνικό ή διεθνή φορέα διαπίστευσης για την εκτέλεση των απαιτούμενων μικροβιολογικών παραμέτρων.

Μέθοδοι ανάλυσης

Για τη βελτίωση της ποιότητας και συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων ποιότητας νερών κολύμβησης των υποψηφίων για βράβευση με την "Γαλάζια Σημαία" ακτών, το FEE θεωρεί ότι πρέπει να χρησιμοποιούνται μέθοδοι ανάλυσης που εξασφαλίζουν μια ορισμένη πιστότητα, αναπαραγωγιμότητα, επαναληψιμότητα, και συγκρισιμότητα μεταξύ των μεθόδων. Το FEE ακολουθεί τα ευρωπαϊκά (CEN) πρότυπα ή τα διεθνή (ISO) πρότυπα, στις συστάσεις του σχετικά με τις παραμέτρους και μεθόδους ανάλυσης.

Αποτελέσματα αναλύσεων

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων παραδίδονται άμεσα στον εθνικό χειριστή του Προγράμματος, το αργότερο ένα μήνα μετά τη δειγματοληψία. Τα αποτελέσματα των μικροβιολογικών αναλύσεων τοποθετούνται στον Πίνακα ανακοινώσεων, όπως αναφέρεται στο Κριτήριο 1.

Πριν την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου, διαμορφώνονται το Πρόγραμμα δειγματοληψιών. Κάθε δειγματοληψία πραγματοποιείται εντός τεσσάρων ημερών από την αναφερόμενη στο ημερολόγιο, ημερομηνία. Αν για κάποιο λόγο, ένα δείγμα ληφθεί σε χρονική απόσταση μεγαλύτερη των τεσσάρων ημερών, τότε η υποψηφιότητα της συγκεκριμένης ακτής αποστέλλεται στη Διεθνή Επιτροπή Κρίσεων για αξιολόγηση ως "Ειδική Περίπτωση (Dispensation Case)". (**παράρτημα Α**)

Ιστορικό Δειγματοληψιών

Τα αποτελέσματα της ποιότητας των νερών κολύμβησης των προηγούμενων τεσσάρων ετών συνοδεύουν την αίτηση υποψηφιότητας της κάθε ακτής. Για να μπορεί μια ακτή να βραβευθεί με τη "Γαλάζια Σημαία", η ακτή πρέπει οπωσδήποτε να εμφανίζει εξαιρετική ποιότητα νερών κολύμβησης σε όλες τις περιόδους.

Για νέες ακτές, οι οποίες δεν διαθέτουν ιστορικό τετραετίας, πρέπει, για να μπορέσουν να βραβευθούν με τη "Γαλάζια Σημαία", να έχουν αποτελέσματα από τουλάχιστον είκοσι (20) δειγματοληψίες. Με αυτόν τον τρόπο λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα δείγματα μέσα σε μια κολυμβητική περίοδο. Αν όμως ο διαχειριστής μια υποψήφιας ακτής επιθυμεί να λάβει τα απαιτούμενα δείγματα μόνο, τότε μπορεί να περιμένει να υποβάλει αίτηση για βράβευση όταν συνολικά συλλεχθούν τα είκοσι δείγματα (για παράδειγμα, την 1η χρονιά λαμβάνονται 10 δείγματα, την 2η χρονιά λαμβάνονται άλλα 10 δείγματα και την 3η χρονιά γίνεται η αίτηση υποψηφιότητας για βράβευση). Υπενθυμίζεται ότι είναι υποχρεωτική η λήψη και ανάλυση τουλάχιστον 5 δειγμάτων (σημείωση: για την Ελλάδα 6) ανά κολυμβητική περίοδο.

Οι πληροφορίες για την ποιότητα των νερών κολύμβησης της τρέχουσας περιόδου πρέπει να αναρτηθεί στον πίνακα ανακοινώσεων της ακτής σύμφωνα με το κριτήριο 3. (**παράρτημα Δ** για την παρουσίαση πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα νερών κολύμβησης)

Κριτήριο 9. Τυχόν απορρίψεις βιομηχανικών αποβλήτων ή άλλης μορφής αστικών λυμάτων δεν επιτρέπεται να επηρεάζουν την περιοχή της ακτής.

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Σε όλες τις περιοχές/χώρες
-----------------------	----------------------------

Σε κάθε ακτή που βραβεύεται με τη "Γαλάζια Σημαία" πρέπει να έχει δημιουργηθεί μητρώο ταυτότητας της ακτής κολύμβησης (bathing water profile). Στο μητρώο αυτό περιλαμβάνονται: ο προσδιορισμός δυνητικών πηγών ρύπανσης, η περιγραφή των φυσικών, γεωγραφικών και υδρολογικών χαρακτηριστικών του νερού κολύμβησης, καθώς και εκτίμηση για την δυνητική ανάπτυξη/σχηματισμό των φυκών και κυανοβακτηρίων.

Συνιστάται ιδιαιτέρως να μην υπάρχουν απορρίψεις βιομηχανικών και άλλων αποβλήτων ή ομβρίων στην ίδια την ακτή ή την ευρύτερη περιοχή. Στην περίπτωση που υπάρχουν εκβολές των παραπάνω πηγών στην περιοχή της ακτής, δεν επιτρέπεται να επηρεάζουν την ποιότητα των νερών κολύμβησης, ενώ η θέση αυτών των πηγών πιθανής ρύπανσης οφείλουν να αναφέρονται κατά την υποβολή της αίτησης.

Η συλλογή, ο βιολογικός καθαρισμός και η διάθεση αστικών αποβλήτων του Δήμου ή της Κοινότητας οφείλουν να ανταποκρίνονται στις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 91/271/EEC για τη διάθεση των λυμάτων, μόλις αυτές καταστούν ισχυρές από την εθνική νομοθεσία. Ασχέτως πάντως του χρόνου υποχρεωτικής συμμόρφωσης με την παραπάνω Οδηγία, οι κάθε μορφής απορροές αποβλήτων ή ομβρίων δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να επηρεάζουν την ποιότητα των νερών κολύμβησης της βραβευμένης με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτής.

Σχετικά με τα βιομηχανικά/βιοτεχνικά απόβλητα, ο εθνικός χειριστής του Προγράμματος οφείλει να ενημερωθεί από τους διαχειριστές για την ύπαρξη πηγών πιθανής ρύπανσης της περιοχής της ακτής οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν την ποιότητα του περιβάλλοντος.

Επί πλέον, οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές οφείλουν να επιβεβαιώνουν γραπτώς ότι η περιοχή της ακτής ελέγχεται τακτικά από αυτές και ότι από τις υπόψη πηγές δεν υπάρχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία ή το περιβάλλον.

Κριτήριο 10. Η ακτή πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις του Προγράμματος "Γαλάζια Σημαία" για τις

μικροβιολογικές παραμέτρους Κολοβακτηριοειδών Κοπρανώδους προέλευσης (faecal colibacteria – E. coli) και Εντερόκοκκων/ΣΤρεπτόκοκκων (intestinal enterococci/streptococci).

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Οι μικροβιολογικές παράμετροι που πρέπει να παρακολουθούνται και οι οριακές τιμές για την επίτευξη της εξαιρετικής ποιότητας, παρουσιάζονται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1. Οριακές τιμές για την επίτευξη της εξαιρετικής ποιότητας

Παράμετρος	Οριακές τιμές
Κολοβακτηριοειδή Κοπρανώδους προέλευσης (E.coli)	250cfu/100ml
Κοπρανώδεις Εντερόκοκκοι / ΣΤρεπτόκοκκοι	100cfu/100ml

* cfu = αριθμός σχηματισμένων αποικιών (colony forming units).

Αποδεκτό εκατοστημόριο

Για την αξιολόγηση μια υποψήφιας για βράβευση με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτής, το Πρόγραμμα απαιτεί συμμόρφωση με τις τιμές που αναγράφονται στον πίνακα 1 σύμφωνα με το 95^ο εκατοστημόριο. Το κριτήριο βρίσκεται σε συμφωνία με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα νερά κολύμβησης καθώς και τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Το εκατοστημόριο πρέπει να υπολογίζεται για κάθε παράμετρο και να πληροί τις προϋποθέσεις για κάθε παράμετρο. Αν για παράδειγμα το 95^ο εκατοστημόριο είναι κάτω από τις οριακές τιμές για την μικροβιολογική παράμετρο Escherichia coli αλλά όχι για την παράμετρο των Intestinal Enterococci, η ακτή δεν μπορεί να βραβευθεί με τη "Γαλάζια Σημαία".

Για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες υλοποιείται το Πρόγραμμα "Γαλάζια Σημαία" είναι υποχρεωτικό τα νερά κολύμβησης κάθε ακτής που είναι υποψήφια για βράβευση να είναι εξαιρετικής ποιότητας.

Περίπτωση αιτήματος για εξαίρεση δεδομένων ή εξέταση υποψηφιότητας ως ειδική περίπτωση:

Οι ειδικές περιπτώσεις μπορούν να αφορούν περιοχές οι οποίες παρουσιάζουν υψηλές τιμές των αξιολογούμενων παραμέτρων λόγω γνωστού και τεκμηριωμένου περιστατικού κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου. Δεν συμπεριλαμβάνονται περιπτώσεις όπου τα περιστατικά θεωρούνται μεν έκτακτα, αλλά είναι χαρακτηριστικά της περιοχής.

Η πιο συνήθης ειδική περίπτωση είναι οι ακραίες καιρικές συνθήκες. Στην περίπτωση αυτή, η Εθνική Επιτροπή Κρίσεων μπορεί να δώσει την άδεια τα αποτελέσματα ποιότητας των νερών κολύμβησης να μη ληφθούν υπόψη λόγω κακών καιρικών συνθηκών, θα πρέπει όμως να υπάρχει σχετική έγκριση από τις αρμόδιες αρχές, υπεύθυνες για τον έλεγχο του κανονισμού ποιότητας νερών κολύμβησης στη χώρα. Ακόμη, απαιτείται επίσημη δήλωση από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία που να δηλώνει τις ειδικές καιρικές συνθήκες και η οποία πρέπει να είναι συνημμένη με το αίτημα εξαίρεσης.

Για τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει επίσης να υπάρχει έγκριση εξαίρεσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (η αίτηση θα γίνεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές που είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο του κανονισμού ποιότητας νερών κολύμβησης).

Τονίζεται ότι η πολιτική της Διεθνούς Επιτροπής Κρίσεων προβλέπει μεν την αξιολόγηση ειδικών περιπτώσεων που οφείλονται σε παράλειψη αποτελεσμάτων, τις αποδέχεται όμως εφόσον τεκμηριώνονται επαρκώς και σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Όταν ένα περιστατικό ρύπανσης μπορεί να τεκμηριωθεί ότι οφείλεται σε ατύχημα ή άλλο αναπόφευκτο συμβάν που έχει όμως λήξει, είναι δυνατό να προωθηθεί η υποψηφιότητα ως ειδική περίπτωση. Τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να δείχνουν αφ' ενός ότι το περιστατικό έχει λήξει και αφ' ετέρου ότι η ρύπανση που προηγήθηκε συνδέεται αναμφισβήτητα με το εν λόγω περιστατικό.

Η υποψηφιότητα, ως ειδική περίπτωση, θα πρέπει να γίνει δεκτή από την Εθνική και τη Διεθνή Επιτροπή Κρίσεων. Στην περίπτωση που η Εθνική Επιτροπή Κρίσεων αμφιβάλλει ως προς την ακολουθία της ποιότητας των νερών κολύμβησης, ενδέχεται να ζητηθούν από το διαχειριστή τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών για έλεγχο και να ληφθούν υπόψη κατά τη συνολική κρίση της υποψηφιότητας.

Σε περίπτωση που συγκεκριμένη ακτή παρουσίαζε προβλήματα σε προηγούμενες υποβολές ή κολυμβητικές περιόδους, το FEE μπορεί να απαιτήσει να εξεταστεί από τη Διεθνή Επιτροπή ως ειδική περίπτωση.

- **Παράρτημα Α:** Ειδικές περιπτώσεις

Κριτήριο 11. Η ακτή πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις του Προγράμματος "Γαλάζια Σημαία" για τις ακόλουθες φυσικές και χημικές παραμέτρους.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης μπορεί να επηρεαστεί από φυσικές και χημικές παραμέτρους όπως τα ορυκτέλαια και τα επιπλέοντα υλικά.

- Δεν πρέπει υπάρχει ορατό επιφανειακό στρώμα (φιλμ) στο νερό ούτε και οσμή. Η ακτή πρέπει να ελέγχεται για τέτοιου είδους ρύπανση και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης οφείλουν να καλύπτουν την αντιμετώπιση ρύπανσης από πετρελαιοειδή.
- Δεν πρέπει να υπάρχουν επιπλέοντα υλικά, όπως κατάλοιπα πίσσας, ξύλα, πλαστικά αντικείμενα, φιάλες, γυάλινα δοχεία, πλαστικά, λάστιχα ή/και άλλα.

Άμεσες ενέργειες πρέπει να γίνουν στην περίπτωση που παρατηρηθούν αλλαγές στη φυσική κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος. Αυτό περιλαμβάνει αλλαγές στο χρώμα, τη διαύγεια και τη θολερότητα του νερού. Εάν παρατηρηθεί τέτοια ρύπανση σε επαναλαμβανόμενα διαστήματα σε μια βραβευμένη ακτή, η "Γαλάζια Σημαία" αποσύρεται άμεσα για την υπόλοιπη κολυμβητική περίοδο και η ακτή δεν μπορεί να συμμετέχει στο Πρόγραμμα την ερχόμενη χρονιά, εκτός και αν τηρεί τους όρους για να υποβάλει αίτηση ως «ειδική περίπτωση».

Άλλες αναλύσεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν, αφορούν στην τιμή του pH του νερού (περιοχές τιμών 6-9 στα περισσότερα ύδατα κολύμβησης).

[ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ: Κριτήρια 12-26, Περιβαλλοντική διαχείριση >](#)

Κριτήριο 12. Συγκρότηση Επιτροπής Διαχείρισης βραβευμένης ακτής.

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Καραϊβική, Μαρόκο, Ν. & Ν. Α. Αφρική, Ν. Ειρηνικό
Προαιρετικό Κριτήριο:	Ευρώπη – Καναδάς

Η επιτροπή διαχείρισης της ακτής επιφορτίζεται με τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με όλα τα κριτήρια περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων των Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών, ανάλογα με τις απαιτήσεις της κάθε περίπτωσης. Η Επιτροπή πρέπει να αποτελείται από εκπροσώπους όλων των σχετικών με το Πρόγραμμα τοπικών φορέων. Οι τοπικοί φορείς μπορεί να είναι εκπρόσωποι της δημοτικής αρχής, διευθυντές ξενοδοχείων, διαχειριστές ακτής, ναυαγισώστες, εκπαιδευτικοί, εκπρόσωποι τοπικών περιβαλλοντικών οργανώσεων και άλλων φορέων, όπως κατοίκων της περιοχής, ειδικών επαγγελματικών ομάδων, κλπ. Τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να είναι πλήρως ενήμερα για τις υποχρεώσεις που αφορούν στην τήρηση των κριτηρίων, την οποία πρέπει να ελέγχουν και να διασφαλίζουν, καθώς και να αντιλαμβάνονται τη χρησιμότητα της εθελοντικής τους προσφοράς για τον τόπο τους, μέσω της υποστήριξης διατήρησης της βράβευσης.

Η Επιτροπή συνεργάζεται και υποβοηθά την τοπική δημοτική αρχή/τον διαχειριστή της ακτής και έχει τη δυνατότητα να οργανώνει συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης καθώς και να εκτελεί αποτίμηση των υπηρεσιών που προσφέρονται στην ακτή.

Πέραν του υποχρεωτικού της σύστασης Επιτροπών Διαχείρισης, η ορθή λειτουργία της είναι απαραίτητη, ιδίως σε Δήμους με αυξημένο αριθμό βραβευμένων ακτών, όπου ο οριζόμενος υπάλληλος-διαχειριστής είναι πρακτικά αδύνατο να ελέγχει αποτελεσματικά την τήρηση των του συνόλου των κριτηρίων σε όλες τις ακτές.

Όποτε κρίνεται αναγκαίο, η Επιτροπή Διαχείρισης μπορεί να είναι η ίδια σε περισσότερες από μια βραβευμένες με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτές ενός Δήμου, δεν είναι δηλαδή απαραίτητο να υπάρχουν διαφορετικές Επιτροπές Διαχείρισης για κάθε αυτόνομη βραβευμένη ακτή.

Κριτήριο 13. Η υπεύθυνη για την ακτή τοπική αρχή ή/και ο ιδιώτης διαχειριστής οφείλουν να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς και τις τοπικές οδηγίες χρήσης και διαχείρισης (σχέδιο χρήσης γης και περιβαλλοντική διαχείριση).

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Σε όλες τις περιοχές/χώρες
-----------------------	----------------------------

Οι κανονισμοί που αναφέρονται στο χωροταξικό σχεδιασμό της παράκτιας ζώνης, στην περιβαλλοντική διαχείριση, τη διάθεση λυμάτων, την περιβαλλοντική νομοθεσία κλπ, οφείλουν να εφαρμόζονται από το διαχειριστή της ακτής προκειμένου να απονεμηθεί και να διατηρηθεί η βράβευση με τη "Γαλάζια Σημαία". Οι αιτούντες διαχειριστές πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι υποδομές και οι δραστηριότητες των οποίων έχουν την ευθύνη συμμορφώνονται με τους παραπάνω κανονισμούς ή/και οδηγίες. Η διαχείριση του χώρου της βραβευμένης ακτής, των υποδομών και της λειτουργίας της και της αμέσως γειτονικής περιοχής πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τα επίσημα χωροταξικά σχέδια και κανονισμούς. Η νομοθεσία ενδέχεται να περιλαμβάνει κανονισμούς χρήσεων γης, διαχείρισης και διάθεσης λυμάτων/βιομηχανικών καταλοίπων, κανονισμούς προστασίας της δημόσιας υγείας, προστασίας διατηρητέων, άδειες λειτουργίας κλπ.

Η θέση των διαφόρων υποδομών και η χρήση της περιοχής της ακτής πρέπει να ανταποκρίνονται στις τυχόν χωροταξικές ρυθμίσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται και η καταγραφή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Με την υποβολή της αίτησης για βράβευση με τη "Γαλάζια Σημαία", ο υπεύθυνος φορέας διαχείρισής της οφείλει να παρέχει έγγραφες βεβαιώσεις της αρμόδιας υπηρεσίας χωροταξικού σχεδιασμού (ή πολεοδομικού γραφείου) ότι όλα τα κτίσματα επί της συγκεκριμένης ακτής είναι σύμφωνα με τους κανονισμούς δόμησης.

Υπάρχουσες κατασκευές, υποδομές και άλλες χρήσεις της ακτής και της αμέσως γειτονικής της περιοχής οφείλουν να είναι σύμφωνες με τους κανονισμούς που διέπουν τη χρήση της παράκτιας ή παραλίμνιας ζώνης,

περιλαμβανομένων και αυτών περί προστασίας του περιβάλλοντος. Η άμεση περιοχή πίσω από την ακτή που περιλαμβάνει ενδεχομένως αμμοθίνες, μονοπάτια και χώρους στάθμευσης, πρέπει εξάλλου να συντηρείται καταλλήλως σύμφωνα με της αρχές της διαχείρισης παράκτιων ζωνών.

Κριτήριο 14. Διαχείριση ευαίσθητης περιοχής

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Σε ευαίσθητες περιοχές που βρίσκονται μέσα ή κοντά σε ακτή βραβευμένη με "Γαλάζια Σημαία" απαιτείται ειδική διαχείριση.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο διαχειριστής της ακτής προτρέπεται να συμβουλευέται τους κατάλληλους εμπειρογνώμονες για το πώς θα διαχειριστεί αυτές τις περιοχές. Για αυτό, κατά την υποβολή της αίτησης, ο διαχειριστής οφείλει να παρέχει επιβεβαίωση ότι καταρτίζεται σχέδιο διαχείρισης της ευαίσθητης περιοχής. Αν μια ακτή βραβευμένη με "Γαλάζια Σημαία" είναι μέσα ή κοντά σε προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή, είναι απαραίτητο να υπάρχει συνεργασία μεταξύ των διαχειριστών, ώστε να διασφαλιστούν η προστασία του οικοσυστήματος και η βιοποικιλότητα.

Ωστόσο, σε περιπτώσεις ιδιαίτερα ευαίσθητων οικοσυστημάτων, είναι δυνατό οι ιδιαίτερης οικολογικής αξίας περιοχές να είναι εκτός του βραβευμένου τμήματος της ακτής. Επί της ακτής, επιβάλλεται να υπάρχουν πληροφορίες πρόσβασης των περιοχών αυτών.

Κατά γενικό κανόνα, η βράβευση μίας ακτής με "Γαλάζια Σημαία" αποδίδεται μόνο στις περιοχές στις οποίες μπορεί να τεκμηριωθεί ότι η δραστηριότητα αναψυχής και η παρουσία επισκεπτών δεν προκαλεί μη αναστρέψιμη βλάβη στο φυσικό περιβάλλον.

Αν μια ακτή βραβευμένη με "Γαλάζια Σημαία" βρίσκεται εντός ή κοντά σε προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή, είναι απαραίτητο να υπάρχει στενή συνεργασία με τον διαχειριστή της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής, ώστε να διασφαλίζεται η επίτευξη των κοινών στόχων της διατήρησης των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.

Κριτήριο 15. Η ακτή πρέπει να είναι καθαρή

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Η ακτή και οι γύρω της περιοχές, περιλαμβανομένων μονοπατιών, χώρων στάθμευσης και προσβάσεων στην ακτή οφείλουν να είναι απολύτως καθαροί και επαρκώς συντηρημένοι. Απορρίμματα δεν επιτρέπεται να συσσωρεύονται, τόσο για λόγους υγείας, όσο και αισθητικούς.

Η ακτή πρέπει να συμμορφώνεται με την εθνική οδηγία ή νομοθεσία που αφορά στα απορρίμματα και τη διάθεσή τους. Τακτικοί έλεγχοι και καθαρισμοί της ακτής πρέπει να πραγματοποιούνται, με την παροχή του αναγκαίου προσωπικού και των εφοδίων. Η καθαριότητα στην ακτή επιτυγχάνεται με μηχανικό τρόπο ή χειρωνακτικά, ανάλογα με το μέγεθος, τη χρήση, το είδος της ακτής και του περιβάλλοντα χώρου. Σε περιοχές με μεγάλο αριθμό επισκεπτών συνιστάται περιοδικά βαθύς μηχανικός καθαρισμός της άμμου, εάν αυτό είναι δυνατόν, ούτως ώστε να απομακρύνονται μικρά αντικείμενα όπως αποτσίγαρα κλπ.

Σε περιόδους ροής νερού από τη λεκάνη απορροής, οι εκβολές και η γύρω τους περιοχή πρέπει να καθαρίζονται καθημερινά.

Ο καθαρισμός της ακτής πρέπει να γίνεται με σεβασμό στην τοπική χλωρίδα και πανίδα. Ιδιαίτερως πρέπει να εξασφαλίζεται ότι οι περιοχές όπου οι θαλάσσιες χελώνες εναποθέτουν τα αυγά τους δεν επηρεάζονται με κανένα τρόπο.

Απαγορεύεται ρητώς η χρήση εντομοκτόνων ή χημικών για τον καθαρισμό της άμμου ή του γύρω χώρου. Για τη διαχείριση των «φυκών» συμβουλευθείτε το Κριτήριο 16.

Για να προσδιοριστεί το επίπεδο καθαριότητας της ακτής, συνιστάται να χρησιμοποιείται το "Σύστημα Μέτρησης Απορριμμάτων" (Beach Litter Measuring System) ή κάποιο παρόμοιο σύστημα

- **Παράρτημα ΣΤ:** Σύστημα καταμέτρησης των απορριμμάτων επί της ακτής - μέθοδος χαρτογράφησης της ρύπανσης

Κριτήριο 16. «Φύκια» ή άλλη βλάστηση καλό είναι να παραμένουν στην περιοχή της ακτής, εφόσον δεν προκαλούν ενόχληση.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Τα «φύκια» αποτελούν ένα φυσικό συστατικό του θαλάσσιου οικοσυστήματος προερχόμενο από ζωντανά, υποθαλάσσια λιβάδια Ποσειδωνίας. Η παράκτια ζώνη πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν ένα ζωντανό και φυσικό περιβάλλον και όχι μόνο ως ένας εκμεταλλεύσιμος χώρος αναψυχής που πρέπει να διατηρείται καθαρός για να αποφέρει έσοδα. Έτσι η διαχείριση των «φυκών» και άλλων καταλοίπων θαλάσσιας βλάστησης στην ακτή πρέπει να γίνεται με ευαισθησία τόσο προς τις ανάγκες του επισκέπτη όσο και προς τη βιοποικιλότητα. Συνεπώς, η φυσική παρουσία τους στην ακτή γίνεται δεκτή, εφόσον δεν προκαλεί ενόχληση.

Τα φυτικά αυτά κατάλοιπα δεν πρέπει να συγκεντρώνονται σε σημεία που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα ή σε σημεία που γίνεται δυσάρεστη η παρουσία τους για το κοινό. Εάν είναι απαραίτητο να απομακρυνθούν, αυτό πρέπει να γίνει με ένα φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο, π.χ. χρησιμοποιώντας τα για compost ή/και ως λίπασμα.

Σε μερικές περιοχές, τα «φύκια» αποξηραίνονται στην ακτή για να χρησιμοποιηθούν αργότερα ως λίπασμα ή για να σταθεροποιήσουν αμμόλοφους που κινδυνεύουν να ισοπεδωθούν. Παρότι η δραστηριότητα αυτή δεν πρέπει να αποθαρρύνεται, είναι απαραίτητο να μην αποτελεί ενόχληση για τους επισκέπτες της ακτής.

Σημείωση: Χρησιμοποιείται ο όρος «φύκια», όπως έχει επικρατήσει στην καθομιλουμένη και αναφέρεται στα λιβάδια Ποσειδωνίας, μολονότι η έκφραση δεν είναι επιστημονικά ορθή.

Κριτήριο 17. Κάδοι απορριμμάτων πρέπει να είναι διαθέσιμοι στην ακτή, σε επαρκή αριθμό και να συντηρούνται τακτικά.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Οι κάδοι απορριμμάτων πρέπει να είναι κατάλληλης χωρητικότητας και εμφάνισης. Πρέπει να δίνεται σημασία τόσο στην αισθητική όσο και στη λειτουργικότητα.

Προτείνεται, εάν είναι δυνατό, να χρησιμοποιούνται κάδοι φτιαγμένοι από προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον (δηλ. ξύλινοι κάδοι ή κάδοι κατασκευασμένοι από ανακυκλωμένο πλαστικό).

Θα πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός κάδων στην παραλία και θα πρέπει να συντηρούνται τακτικά, να είναι καλά ασφαλισμένοι και να χωροθετούνται καταλλήλως. Ο αριθμός και η ελάχιστη απόσταση μεταξύ των κάδων απορριμμάτων στην ακτή καθορίζεται από τη χωρητικότητα τους, τον αριθμό των χρηστών της ακτής και το πόσο συχνά αδειάζονται. Κατά τη διάρκεια αιχμής της τουριστικής περιόδου, η απόσταση μεταξύ των κάδων και η συχνότητα με την οποία αδειάζονται οφείλει να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες.

Κατά την επιλογή των κάδων απορριμμάτων και της θέσης τους στην ακτή, θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- Χωρητικότητα των κάδων
- Φιλικά προς το περιβάλλον υλικά
- Είδος και πηγή των απορριμμάτων
- Όγκος της κυκλοφορίας των πεζών
- Μέθοδος συντήρησης και χρονικό διάστημα (συμπεριλαμβανομένων των ωρών και περιόδων αιχμής)
- Τοπικό περιβάλλον (π.χ. άνεμοι, παλίρροιες, παρουσία γλάρων)
- Προσβασιμότητα (π.χ. ύψος, επιφάνεια)

Τα απορρίμματα θα πρέπει να εναποτίθενται σε ειδικές εγκαταστάσεις. Η ειδική εγκατάσταση είναι εκείνη που έχει εγκριθεί από το κράτος με βάση τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Ο Δήμος του οποίου η ακτή θα βραβευθεί με τη "Γαλάζια Σημαία" είναι υπεύθυνος για τη ορθή και νόμιμη αποκομιδή και διάθεση των απορριμμάτων.

Κριτήριο 18. Υποδομές για το διαχωρισμό ανακυκλώσιμων υλικών θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στην ακτή.

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Ευρώπη, Ν. & Ν.Α. Αφρική, Καναδάς, Ν. Ειρηνικός
Προαιρετικό Κριτήριο:	Μαρόκο, Νησιά Καραϊβικής

Κάδοι ανακύκλωσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμοι στην ακτή. Οι κάδοι ανακύκλωσης πρέπει να είναι κατάλληλα σχεδιασμένοι για το είδος που θα δέχονται, να αδειάζονται τακτικά και να τοποθετούνται σε περιοχή εύκολα προσεγγίσιμη. Προφανώς, οι κάδοι διαχωρισμού πρέπει να διαφοροποιούνται με την κατάλληλη σήμανση (π.χ. για γυαλί, αλουμίνιο, πλαστικό, χαρτί).

Η ακτή πρέπει να έχει κάδους το λιγότερο για τρία (3) διαφορετικά ανακυκλώσιμα υλικά. Ο διαχειριστής συμμορφώνεται ανάλογα με τις δυνατότητες που υπάρχουν στον τόπο, για το θέμα της ανακύκλωσης.

Το Πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» ενθαρρύνει την προώθηση της ανακύκλωσης και του διαχωρισμού των υλικών ακόμα και αν ο Δήμος δεν διαθέτει οργανωμένο σύστημα ανακύκλωσης.

Κριτήριο 19. Επαρκείς σε αριθμό εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει να παρέχονται στην ακτή.

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Σε όλες τις περιοχές/χώρες
-----------------------	----------------------------

Ο αριθμός των εγκαταστάσεων υγιεινής στην ακτή θα πρέπει να είναι αντίστοιχος του μέσου αριθμού των επισκεπτών της κατά τις περιόδους αιχμής, του μήκους της, του αριθμού και της θέσης των κύριων σημείων πρόσβασης.

Οι τουαλέτες πρέπει να εντοπίζονται εύκολα, με ενδεικτικές πινακίδες επί της ακτής και σχετική σήμανση στο σχεδιάγραμμα που οφείλει να βρίσκεται τοποθετημένο στον Πίνακα Ανακοινώσεων.

Πρέπει να υπάρχουν ντους (πάνω στην ακτή ή σε κλειστό χώρο), ενώ ενδείκνυται να υπάρχουν αποδυτήρια για ενηλίκους και για βρέφη (εγκαταστάσεις αλλαγής πάνα). Οι εγκαταστάσεις υγιεινής μπορούν επίσης να βρίσκονται σε κοντινά εστιατόρια, καφετέριες ή άλλες εγκαταστάσεις, απαραίτητα ανοιχτές και ελεύθερες για το κοινό. Θα πρέπει επίσης να υπάρχουν εγκαταστάσεις υγιεινής για τα άτομα με ειδικές ανάγκες (βλ. Κριτήριο 33).

Οι εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει να είναι εξοπλισμένες με νιπτήρες, σαπούνι και καθαρές πετσέτες (χάρτινες ή υφασμάτινες) ή ηλεκτρικό στεγνωτήρα χεριών. Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις υγιεινής θα πρέπει να είναι ασφαλής.

Πρέπει επίσης να δοθεί προσοχή στο σχεδιασμό και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων υγιεινής. Οφείλουν να είναι ενσωματωμένες στο δομημένο και στο φυσικό περιβάλλον και να συντηρούνται τακτικά έτσι ώστε να παρουσιάζουν αποδεκτή εμφάνιση, επαρκής συντήρηση και πρόβλεψη για την αποφυγή βανδαλισμών.

Κριτήριο 20. Οι εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει να διατηρούνται καθαρές.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Οι τουαλέτες πρέπει να διατηρούνται καθαρές, όλες τις ώρες της ημέρας και ανεξάρτητα από τον αριθμό των επισκεπτών.

Η συχνότητα του καθαρισμού και του ελέγχου των εγκαταστάσεων υγιεινής θα πρέπει να ανταποκρίνεται στην ένταση χρήσης τους. Σε ακτές με υψηλό αριθμό επισκεπτών, οι εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει να ελέγχονται και να καθαρίζονται όσες φορές είναι απαραίτητο.

Συνιστάται η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων καθαρισμού και η παροχή σαπουνιού και πετσετών.

Κριτήριο 21. Οι εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει να έχουν ελεγχόμενο σύστημα αποχέτευσης.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Τα λύματα από τις εγκαταστάσεις υγιεινής δεν πρέπει να απορρέουν στο έδαφος ή να οδηγούνται στη θάλασσα χωρίς προηγούμενη επεξεργασία. Σε Δήμους με σύστημα επεξεργασίας λυμάτων, οι εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει οπωσδήποτε να συνδέονται με το αποχετευτικό δίκτυο.

Σε απομακρυσμένες ακτές, εκτός περιοχής εξυπηρετούμενης από το δημοτικό σύστημα επεξεργασίας λυμάτων, είναι αποδεκτή η αποθήκευση σε στεγανούς βόθρους, που θα αδειάζονται και θα καθαρίζονται τακτικά, ενώ θα πρέπει να αποκλείεται η διαρροή στο υπέδαφος ή στον υδροφόρο ορίζοντα.

Κριτήριο 22. Στην ακτή απαγορεύονται: η οδήγηση οχημάτων, εκτός από ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, η εναπόθεση απορριμμάτων και η ελεύθερη κατασκήνωση.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Η οδήγηση, η εναπόθεση απορριμμάτων και η ελεύθερη κατασκήνωση πρέπει να απαγορεύονται στην ακτή και να υπάρχουν εμφανείς σχετικές ανακοινώσεις, που μπορούν να αποτελούν μέρος του Κώδικα Συμπεριφοράς στην ακτή, (βλέπε κριτήριο 6).

Η κίνηση οχημάτων (εκτός από εκείνα που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό του καθαρισμού και την ασφάλεια, π.χ. για τη μετακίνηση ναυαγοσωστικού εξοπλισμού, ή οχήματα έκτακτης ανάγκης) δεν επιτρέπεται στις βραβευμένες με "Γαλάζια Σημαία" ακτές.

Στην περίπτωση που η κίνηση οχημάτων δεν μπορεί να απαγορευθεί εντελώς, θα πρέπει να υπάρχει σαφής και επαρκής αιτιολόγηση και η κίνηση και η στάθμευσή τους να γίνεται σε συγκεκριμένες, εμφανώς οριοθετημένες περιοχές. Περιοχές για οδήγηση και στάθμευση καθώς και περιοχές χωρίς αυτοκίνητο, θα πρέπει να οριστούν επαρκώς και, όποτε οι συνθήκες το επιβάλλουν, η αρμόδια αρχή να πραγματοποιεί ελέγχους συμμόρφωσης.

Αν επιτρέπεται η διέλευση οχημάτων θα πρέπει να απαγορεύεται να εισέρχονται στη ζώνη νερού ανά πάσα στιγμή. Στο μεγαλύτερο τμήμα της ακτής θα πρέπει να απαγορεύεται η κίνηση και στάθμευση οχημάτων.

Όπου δεν υπάρχουν φυσικά εμπόδια που να εμποδίζουν την είσοδο των οχημάτων στην ακτή, θα πρέπει να υπάρχει εμφανής κανονισμός με πινακίδες, που να απαγορεύει την οδήγηση, την εναπόθεση απορριμμάτων ή την ελεύθερη κατασκήνωση.

Η χρήση της ακτής ή των γειτονικών περιοχών της ως αποδέκτες σκουπιδιών και άλλων απορριμμάτων δεν επιτρέπεται και πρέπει να ελέγχεται από τις τοπικές αρχές.

Στη ακτή δεν πρέπει να οργανώνονται εκδηλώσεις στις οποίες να χρησιμοποιούνται μηχανοκίνητα οχήματα ή πραγματοποιείται κατασκήνωση. Σε περίπτωση που οργανωθούν τέτοιες εκδηλώσεις πρέπει να υπάρχει ειδικό σχέδιο διαχείρισης, το οποίο θα εφαρμόζεται για την προστασία κατά τη διάρκεια και αποκατάσταση του οικοσυστήματος μετά το τέλος της εκδήλωσης.

Κοντά στην ακτή θα πρέπει να υπάρχει ειδικός χώρος στάθμευσης για οχήματα έκτακτης ανάγκης.

Κριτήριο 23. Η πρόσβαση σκύλων και άλλων κατοικίδιων ζώων θα πρέπει να ελέγχεται αυστηρά.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Στις βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές επιτρέπεται η παρουσία σκύλων και άλλων κατοικίδιων ζώων αποκλειστικά και μόνο στους χώρους στάθμευσης και στις περιοχές περιπάτου εκτός ακτής. Η παρουσία ζώων στις ανωτέρω περιοχές εκτός της ακτής επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι ελέγχονται από τον κάτοχό τους και δεν υπάρχει άλλος περιορισμός από το διαχειριστή της ακτής και την εθνική νομοθεσία.

Απαγορεύεται η είσοδος δεσποζόμενων ζώων εντός της ακτής και της κολυμβητικής περιοχής. Από την απαγόρευση εξαιρούνται σκύλοι-συνοδοί ατόμων με προβλήματα όρασης.

Εφόσον στην ακτή πραγματοποιούνται περιπολίες έφιππης αστυνομίας, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα που θα διασφαλίζουν την απουσία περιπτωμάτων.

Όπου είναι δυνατό, θα πρέπει να υπάρχει σχέδιο και να εφαρμόζεται διαδικασία απομάκρυνσης αδέσποτων ζώων από την ακτή. Επιπλέον, είναι υποχρεωτικό να λαμβάνονται μέτρα περιορισμού της πρόσβασης αδέσποτων ζώων στην ακτή. Στην περίπτωση που αδέσποτα ζώα έχουν πρόσβαση στην ακτή και υπάρχει αντικειμενική αδυναμία ελέγχου, προτείνεται η ανάρτηση πινακίδων ενημέρωσης του κοινού για την κατάσταση. Επιπλέον, προτείνεται η ανάρτηση πληροφοριών προς τους λουόμενους με οδηγίες για την περίπτωση που διαπιστώσουν παρουσία αδέσποτων ζώων στην ακτή.

Κριτήριο 24. Όλα τα κτίρια και ο εξοπλισμός της ακτής πρέπει να συντηρούνται σωστά.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην εμφάνιση των κτιρίων και των κατασκευών στην ακτή. Το σύνολο των εγκαταστάσεων οφείλει να προσαρμόζεται πλήρως στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, να τηρεί τα πρότυπα σχεδιασμού και να ανταποκρίνεται στις περιβαλλοντικές και αισθητικές απαιτήσεις.

Ο εξοπλισμός της ακτής περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις ή τις παροχές που δεν έχουν αναφερθεί σε άλλα κριτήρια (π.χ. παιδικές χαρές και αποβάθρες). Ο εξοπλισμός πρέπει να συντηρείται και να ελέγχεται τακτικά ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι ασφαλής για χρήση.

Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στα ακόλουθα: την καθαριότητα του εξοπλισμού, την κατάστασή του, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των χρωμάτων και άλλων υλικών που χρησιμοποιούνται για τη συντήρησή του και στους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την πιθανή υποβάθμιση και τη δυσλειτουργία της ακτής. Όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται φιλικά προς το περιβάλλον υλικά.

Για να αποτραπεί η πρόσβαση του κοινού, όλες οι εργασίες κατασκευής ή οι επικίνδυνες δομές πρέπει να περιφράσσονται. Σε περίπτωση που η κατασκευή λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της περιόδου βράβευσης εντός του βραβευμένου τμήματος της ακτής, όλα τα κριτήρια του προγράμματος πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα. Επίσης, οι κατασκευαστικές δραστηριότητες δεν θα πρέπει να επηρεάζουν τους χρήστες των ακτών.

Κριτήριο 25. Εάν υπάρχουν, ευαίσθητα οικοσυστήματα (όπως οι κοραλλιογενείς ύφαλοι ή υποθαλάσσια λιβάδια) στην ακτή θα πρέπει να παρακολουθούνται.

Υποχρεωτικό Κριτήριο:	Καραϊβική, Ν. & Α. Αφρική
Μη Εφαρμόσιμο Κριτήριο:	Ευρώπη, Μαρόκο, Καναδάς

Αν υπάρχει ένα ευαίσθητο ενδιαίτημα (όπως κοραλλιογενής ύφαλος ή υποθαλάσσια λιβάδια) σε απόσταση 500 μέτρων από οποιοδήποτε μέρος της βραβευμένης με "Γαλάζια Σημαία" ακτής, θα πρέπει να εκπονηθεί πρόγραμμα για την παρακολούθηση της βιωσιμότητας του οικοτόπου (κοραλλιογενή ύφαλο ή υποθαλάσσιων λιβαδιών) τουλάχιστον μία φορά την περίοδο.

Την αρμοδιότητα και ευθύνη για την παρακολούθηση και τη διαχείριση αυτής της ευαίσθητης περιοχής θα πρέπει να έχει εξειδικευμένος οργανισμός ή άλλη αρμόδια αρχή.

Ενδεικτικά, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το Πρόγραμμα Παρακολούθησης "Reef Check".

Κριτήριο 26. Βιώσιμα μέσα μεταφοράς θα πρέπει να προωθηθούν στην περιοχή της ακτής.

Προαιρετικό Κριτήριο:	Σε όλες τις περιοχές/χώρες
-----------------------	----------------------------

Το κριτήριο αυτό αναφέρεται:

- στην ενθάρρυνση για χρήση των δημόσιων μαζικών μέσων μεταφοράς
- στην ενθάρρυνση δημιουργίας ειδικών διαδρόμων για τα ποδήλατα, ενοικίασης ποδηλάτων και δημιουργίας εγκαταστάσεων για την στάθμευσή τους
- στα σχέδια μείωσης της κυκλοφοριακής συμφόρησης
- στην ανάπτυξη δικτύου πεζοδρόμων
- στην εξασφάλιση διαβάσεων για τους πεζούς κατάλληλης σήμανσης, στις περιπτώσεις που υπάρχει άμεση γεινίαση με δρόμο κατά μήκος της ακτής.

Το πρόγραμμα "Γαλάζια Σημαία" ενθαρρύνει την προώθηση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς για τη μετακίνηση από και προς την ακτή, όπως τα μέσα μαζικής μεταφοράς (π.χ. λεωφορεία), την ενοικίαση ή δωρεάν παροχή ποδηλάτων και τη προώθηση χρήσης μονοπατιών για πεζοπορία. Τέτοιες υπηρεσίες πρέπει να προσφέρονται από τον Δήμο, σε ακτές με υψηλή επισκεψιμότητα.

Προτείνεται οι αιτούντες για βράβευση να διαθέτουν σχέδιο διαχείρισης της κυκλοφορίας, το οποίο να στοχεύει στη μείωση του κυκλοφοριακού όγκου, προς και από τις ακτές του Δήμου, καθώς και στο όφελος από τη χρήση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς στη ρύπανση της ατμόσφαιρας στην παράκτια ζώνη.

Επίσης συνιστάται, οι πληροφορίες για εναλλακτικούς τρόπους βιώσιμης μεταφοράς να πρέπει να είναι διαθέσιμες στις περιοχές πλησίον της ακτής και αναρτημένες στον Πίνακα Ανακοινώσεων.

[ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ: Κριτήρια 27-33, Ασφάλεια, υπηρεσίες και εγκαταστάσεις >](#)

Κριτήριο 27. Πρέπει να εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα ελέγχου της δημόσιας ασφάλειας. (Ακτή που έχει χαρακτηριστεί πολυσύχναστη από την αρμόδια επιτροπή πρέπει να είναι εφοδιασμένη με επαρκή αριθμό ναυαγοσωστών σε υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, καθώς και με επαρκή ναυαγοσωστικά εφόδια, τα οποία οφείλουν να είναι τοποθετημένα σε εμφανή και εύκολα προσβάσιμη θέση και άμεσα διαθέσιμα για τους λουόμενους).

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Ο φορέας διαχείρισης της ακτής οφείλει να διασφαλίσει ότι τα μέτρα ασφαλείας συμμορφώνονται με την εθνική νομοθεσία.

Επιπλέον, συνιστάται ο φορέας διαχείρισης της ακτής να προβαίνει σε μελέτη εκτίμησης επικινδυνότητας για κάθε καθορισμένη περιοχή κολύμβησης. Η εκτίμηση επικινδυνότητας οφείλει να διεξάγεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή ενδεχομένως, από οργάνωση -μέλος της Διεθνούς Ναυαγοσωστικής Ομοσπονδίας (**παράρτημα Θ: Οδηγίες για την εκτίμηση επικινδυνότητας της ILS-International Lifesaving Federation - Διεθνής Ναυαγοσωστική Ομοσπονδία για τις ακτές**)

Τα δημόσια μέτρα ελέγχου ασφαλείας όπως προτείνεται από την εκτίμηση επικινδυνότητας θα πρέπει να υλοποιηθούν κατά προτεραιότητα με βάση τους διαθέσιμους πόρους.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, μια ακτή βραβευμένη με "Γαλάζια Σημαία" με μεγάλο αριθμό επισκεπτών πρέπει να έχει επαρκή αριθμό ναυαγοσωστών που θα τοποθετούνται σε κατάλληλα σημεία όπως προτείνεται στην εκτίμηση επικινδυνότητας και σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε ακτής και της χρήσης της. Ο αριθμός των ναυαγοσωστών πρέπει να προσαρμόζεται με τη μέγιστη χρήση, και συνιστάται να υπάρχει τουλάχιστον ένας ανά 200 μέτρα, για εκείνες τις ακτές που δεν έχουν προβεί σε μελέτη εκτίμησης επικινδυνότητας.

Οι ναυαγοσώστες πρέπει να διαθέτουν τις κατάλληλες εθνικές ή διεθνείς πιστοποιήσεις. Τα πιστοποιητικά πρέπει να ελέγχονται πριν από την απασχόληση και πρέπει να τίθενται στη διάθεση του Εθνικού Χειριστή κατόπιν αιτήματος. Οι ναυαγοσώστες θα πρέπει να προσλαμβάνονται μόνο για τη ναυαγοσωστική ασφάλεια και όχι για παράλληλη απασχόληση σε άλλα καθήκοντα, όπως θαλάσσια σπορ, ενοικιάσεις και υπηρεσίες, υπηρεσίες καθαρισμού ή άλλα καθήκοντα.

Οι ναυαγοσώστες πρέπει να είναι εύκολα αναγνωρίσιμοι. Ως εκ τούτου, συνιστάται οι ναυαγοσώστες να φορούν τη διεθνώς αναγνωρισμένη κόκκινη/κίτρινη στολή. Οι ναυαγοσώστες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με τον κατάλληλο ναυαγοσωστικό εξοπλισμό.

Οι περιοχές κολύμβησης που ελέγχονται από τους ναυαγοσώστες πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένες και πρέπει να σημειώνονται στο σχεδιάγραμμα της ακτής και στην ίδια την ακτή με ειδική σήμανση ή σημαίες. Η Διεθνής Ναυαγοσωστική Ομοσπονδία (ILS) προτείνει η σήμανση να είναι σύμφωνη με το πρότυπο ISO 20712. Επιπλέον, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα διεθνώς αναγνωρίσιμα μικροσχήματα του προγράμματος "Γαλάζια Σημαία".

Προτείνεται η χρήση του ακόλουθου συστήματος, εκτός εάν υπάρχει άλλο εθνικό σύστημα:

κόκκινο = κίνδυνος

κίτρινο/κόκκινο = περιοχές που ελέγχονται από ναυαγοσώστες

μαύρο/άσπρο = περιοχή μόνο για surfing

Σε μη πολυσύχναστες ακτές, ο δημόσιος εξοπλισμός διάσωσης μπορεί να αντικαταστήσει τους ναυαγοσώστες, εκτός εάν η εθνική νομοθεσία ή η εκτίμηση επικινδυνότητας ορίζει διαφορετικά.

Ο δημόσιος εξοπλισμός διάσωσης θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνει:

- Κυκλικό σωσίβιο μικρό
- Κυκλικό σωσίβιο μεγάλο
- Σωσίβιο Life Jacket (για ενήλικο)
- Σωσίβιο Life Jacket Junior
- Κιάλια
- Σφυρίχτρα
- Σχοινί κατάλληλου μήκους

Ο εξοπλισμός πρέπει να επιθεωρείται τακτικά και να ακολουθεί τις εθνικές/διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες.

Στις ακτές στις οποίες παρέχεται εξοπλισμός διάσωσης, θα πρέπει αυτός να τοποθετηθεί σε σημεία άμεσα εντοπίσιμα από το κοινό και να βρίσκεται τοποθετημένος σε τέτοιες θέσεις (περισσότερες της μίας εφόσον κριθεί απαραίτητο) που να διευκολύνουν την έγκαιρη πρόσβαση από οποιοδήποτε σημείο της ακτής. Στις ακτές που δεν είναι τοποθετημένοι ναυαγοσώστες και δεν έχει πραγματοποιηθεί μελέτη εκτίμησης επικινδυνότητας, συνιστάται ο ναυαγοσωστικός εξοπλισμός να τοποθετείται ανά 100 μέτρα μετώπου βραβευμένης ακτής.

Ο δημόσιος εξοπλισμός διάσωσης πρέπει να συνοδεύεται από οδηγίες χρήσης και ενεργειών διάσωσης. Συνιστάται η θέση του εξοπλισμού να προσδιορίζεται από ενδεικτική πινακίδα έκτακτης ανάγκης. Η θέση του ναυαγοσωστικού εξοπλισμού και του πύργου πρέπει να αναγράφονται στον χάρτη της βραβευμένης ακτής, στον πίνακα ανακοινώσεων της .

Οι χρονικές περίοδοι κατά τις οποίες ο ναυαγοσωστικός εξοπλισμός, ο εξοπλισμός πρώτων βοηθειών ή/και οι ναυαγοσώστες είναι διαθέσιμοι, πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς στον πίνακα ανακοινώσεων και στο ναυαγοσωστικό πύργο. Επιπλέον, πρέπει να παρέχεται επεξήγηση για το σύστημα πληροφόρησης του κοινού μέσω των σημαιών.

Ο ναυαγοσωστικός εξοπλισμός πρέπει να περιλαμβάνει την πρόσβαση σε τηλέφωνο έκτακτης ανάγκης, εκτός εάν η μελέτη εκτίμησης επικινδυνότητας ορίζει διαφορετικά. Ο εξοπλισμός θα πρέπει να ελέγχεται τακτικά και να πληροί τις εθνικές/διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες.

Ο διαχειριστής της ακτής πρέπει να παρέχει οδηγίες για την ασφάλεια και πρέπει να τις αναρτά στον πίνακα ανακοινώσεων και σε πρόσθετη(ες) κατάλληλη(ες) θέση(εις) στην ακτή.

Κριτήριο 28.Ο εξοπλισμός Πρώτων Βοηθειών πρέπει να είναι διαθέσιμος στην ακτή και η θέση του εύκολα εντοπίσιμη.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Οι Πρώτες Βοήθειες θα πρέπει να παρέχονται, α) από τους ναυαγοσώστες, ή β) από Σταθμό Πρώτων Βοηθειών με εκπαιδευμένο προσωπικό, ή γ) από φορητό φαρμακείο που θα βρίσκεται σε κατάσταση ή άλλη εγκατάσταση της ακτής, ή δ) άμεσα στη διάθεση του κοινού στη παραλία.

Προτείνεται στις πολυσύχναστες ακτές όπου συχνάζουν οικογένειες να υπάρχουν Σταθμοί Πρώτων Βοηθειών με άτομα τα οποία να έχουν απαραίτητα προσόντα και εκπαίδευση.

Ο Σταθμός των Πρώτων Βοηθειών πρέπει να έχει τον κατάλληλο εξοπλισμό σύμφωνα με τις Οδηγίες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει σταθμός Πρώτων βοηθειών, το φορητό φαρμακείο θα πρέπει να περιέχει τουλάχιστον:

- 1 λευκοπλάστη ρολό 1,25 x 5m (CE),
- 1 κουτί γάζες 15cm x 15cm,
- 1 πιεστικός αιμοστ. αποστειρωμένος, επίδεσμος 7cm x 10cm x 1,2m (CE),
- 1 πιεστικός αιμοστ. Αποστειρωμένος επίδεσμος 10cm x 14cm x 2,5m (CE),
- 2 επίδεσμοι 5cm x 2,5m (CE),
- 2 επίδεσμοι 10cm x 2,5m (CE),
- 2 ελαστικοί επίδεσμοι 5cm (CE),
- 1 βαμβάκι (CE),
- 10 μαντηλάκια οινόπνευματος,
- 1 αιμοστατικό λάστιχο (CE),
- 1 ψαλίδι,
- 4 παραμάνες ασφαλείας,
- Οδηγίες Α' Βοηθειών (Απαραίτητες)

Τα παραπάνω είδη Πρώτων Βοηθειών οφείλουν να αντικαθίστανται τακτικά και να πραγματοποιείται έλεγχος της κατάστασης και της ημερομηνίας λήξης.

Ο σταθμός Πρώτων Βοηθειών ή η θέση του εξοπλισμού πρέπει να είναι σαφώς σηματοδοτημένα για τον εύκολο εντοπισμό τους από τους επισκέπτες της ακτής (συμπεριλαμβανομένου του χάρτη στον πίνακα ανακοινώσεων - βλέπε κριτήριο 5). Επιπλέον, ο χρόνος κατά τον οποίο οι πρώτες βοήθειες είναι διαθέσιμες στο κοινό θα πρέπει να αναγράφεται σαφώς.

Κριτήριο 29. Έκτακτα σχέδια για την αντιμετώπιση ατυχημάτων ρύπανσης.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Τα έκτακτα σχέδια θα πρέπει να καλύπτουν μια ξεκάθαρα ορισμένη διαδικασία, που να είναι αποτελεσματική σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Ένα έκτακτο περιστατικό θα μπορούσε να προκύψει από διαρροή πετρελαίου, επικίνδυνων/τοξικών αποβλήτων που εισέρχονται στην ακτή από τη θάλασσα, την απορροή των ομβρίων υδάτων, τυφώνες, έξαρση της βλάστησης φυκών που θα μπορούσαν να είναι επικίνδυνα κλπ. Μια κατάσταση έκτακτης

ανάγκης στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε να οριστεί ως ένα γεγονός που οδηγεί σε έναν αντίκτυπο μεγάλης κλίμακας στην ακτή ή στα ύδατα κολύμβησης.

Ένα σχέδιο για την έγκαιρη αντιμετώπιση ρύπανσης σε τοπικό επίπεδο σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές μπορεί να περιλαμβάνει:

- Τα στοιχεία των ατόμων που πρέπει να ενημερωθούν σε περίπτωση ρύπανσης.
- Την ενημέρωση της διοίκησης των υπηρεσιών και των ατόμων που κρίνονται κατάλληλα για να επέμβουν.
- Το σχεδιασμό διαδικασίας για την προστασία ή απομάκρυνση των λουομένων εάν κριθεί αναγκαίο.
- Το σχεδιασμό διαδικασίας προειδοποίησης και ενημέρωσης κοινού.
- Την απόσυρση της "Γαλάζιας Σημείας".
- Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης, το οποίο πρέπει να ορίζει ποιος πρέπει να ειδοποιηθεί σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Ένα υπεύθυνο άτομο πρέπει να οριστεί για αυτή τη θέση.
- Τον καθορισμό του ρόλου του καθενός σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης συμπεριλαμβανομένων και περιστατικών ρύπανσης.

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να διευκρινίζει με ποιον θα πρέπει να επικοινωνήσει όποιος εντοπίσει το περιστατικό ρύπανσης. Ένα αρμόδιο άτομο, κάτοικος της περιοχής, πρέπει να ορίζεται για τη θέση αυτή. Είναι υποχρεωτικό να καθορίζονται με ακρίβεια οι αρμοδιότητες και η κατανομή τους σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των περιστατικών ρύπανσης.

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι συμβατό με την εθνική νομοθεσία της περιοχής (π.χ. το σχέδιο έκτακτης ανάγκης για ρύπανση στη θάλασσα από πετρελαιοειδή).

Το κοινό θα πρέπει να ενημερώνεται για τη ρύπανση ή τον πιθανό κίνδυνο, με ανακοινώσεις στα σημεία πληροφόρησης της ακτής και μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή άλλες σχετικές μεθόδους επικοινωνίας. Εάν το ατύχημα αποτελεί μόλυνση του νερού τότε το κοινό πρέπει ενημερωθεί ότι, τουλάχιστον προσωρινά και μέχρι να αποδειχθεί επιστημονικά το αντίθετο, η ακτή δεν είναι ασφαλής για κολύμβηση. Για να προστατευθεί η αξιοπιστία του Προγράμματος "Γαλάζια Σημεία" και της διαχείρισης της ακτής είναι πολύ σημαντικό να αποσυρθεί η "Γαλάζια Σημεία" εάν υπάρξει οποιαδήποτε παραβίαση του κριτηρίου, όπως π.χ. ρύπανση από απόβλητα και να αναφερθεί το γεγονός στον Πίνακα Ανακοινώσεων.

Οι αριθμοί των τηλεφώνων έκτακτης ανάγκης για την αστυνομία, το Εθνικό Κέντρο άμεσης Βοήθειας και των αντίστοιχων αριθμών έκτακτης ανάγκης, σε περίπτωση οποιασδήποτε διαρροής επικίνδυνων χημικών ουσιών πρέπει να αναρτώνται στην ακτή και κατά προτίμηση στον πίνακα ανακοινώσεων.

Κριτήριο 30. Πρέπει να υπάρχει ορθή διαχείριση για τις διαφορετικές χρήσεις της ακτής έτσι ώστε να αποφεύγονται προστριβές και ατυχήματα.

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Στις ακτές με πολλαπλές δραστηριότητες πρέπει να υπάρχει ορθή διαχείριση για τις διαφορετικές χρήσεις μεταξύ των χρηστών της ακτής ώστε να αποφεύγονται προστριβές και ατυχήματα. Για το λόγο αυτό οι αντικρουόμενες και ασύμβατες ανάγκες των διαφορετικών κατηγοριών χρηστών πρέπει να διευθετούνται όπως π.χ. με τη δημιουργία ζωνών για τους κολυμβητές, για τους χρήστες θαλάσσιων σπορ (surf, windsurf) και για τους χειριστές σκαφών. Ταυτόχρονα, η χρήση της ακτής για λόγους αναψυχής, θα πρέπει να γίνεται με μέτρο και να διαχειρίζεται με κριτήριο το σεβασμό για το φυσικό περιβάλλον, την ατμόσφαιρα και την αισθητική.

Οι κολυμβητές πρέπει να προστατεύονται από όλα τα σκάφη (μηχανοκίνητα, ιστιοφόρα ή θαλάσσια ποδήλατα). Θα πρέπει να υπάρχουν σαφώς προσδιορισμένα όρια κολύμβησης. Το ίδιο πρέπει να γίνεται και στην περιοχή που

πραγματοποιείται χρήση surfing. Μηχανοκίνητα σκάφη, χρήστες θαλάσσιου σκι και surfers είναι απαραίτητο να κινούνται χωριστά από τα ιστιοπλοϊκά ή τις βάρκες με κουτιά και να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η άμεση γειτνίασή τους με τις περιοχές κολύμβησης.

Τα μηχανοκίνητα σκάφη πρέπει να πλέουν το λιγότερο 100-200 μέτρα πέρα από την περιοχή κολύμβησης. Η ακριβής απόσταση ορίζεται από τον τοπικό αρμόδιο φορέα (λιμεναρχείο). Επιπλέον στους χειριστές των σκαφών πρέπει να παρέχονται οδηγίες για τη χρήση των σκαφών και τον διαχωρισμό των διαφόρων ζωνών.

Οι ναυαγοσώστες (εάν υπάρχουν) πρέπει να επιβάλουν τη χρήση των ζωνών στις περιοχές δραστηριοτήτων αναψυχής στο νερό. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη και η πιθανή ενόχληση από το θόρυβο κάποιων δραστηριοτήτων (σκάφη, στερεοφωνικά, jet-ski κλπ.) Εάν υπάρχουν ειδικές εκδηλώσεις στην ακτή θα πρέπει γίνονται εκτός της κολυμβητικής περιοχής. Διαφορετικές δραστηριότητες στην ακτή πρέπει να πραγματοποιούνται σε διαφορετικές ζώνες.

Θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις του θορύβου από ορισμένες δραστηριότητες (μηχανοκίνητα σπορ, συσκευές ήχου).

Σε περίπτωση που ειδικές δραστηριότητες δεν επιτρέπουν την τήρηση των κριτηρίων του Προγράμματος "Γαλάζια Σημαία", τότε η Σημαία πρέπει να αποσυρθεί για το διάστημα κατά το οποίο λαμβάνει χώρα η δραστηριότητα. Στην περίπτωση αυτή οι χρήστες της ακτής πρέπει να ενημερώνονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πριν από την εκδήλωση. (**παράρτημα Η:** Οδηγίες για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων σε βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές)

Όμοια, πρέπει να υπάρχει διευθέτηση των ορίων μεταξύ των χρήσεων αναψυχής και της προστασίας της φύσης. Δεν επιτρέπεται οι δραστηριότητες αναψυχής να προκαλούν την καταστροφή του περιβάλλοντος, όπως την αύξηση της διάβρωσης της ακτής, την αμετάκλητη καταστροφή της βλάστησης, την καταστροφή της βλάστησης στο βυθό από τις άγκυρες των σκαφών αναψυχής και τη ρύπανση από τις μηχανές τους, την παρενόχληση της άγριας ζωής από τα σκάφη.

Στις ακτές με ευαίσθητα/προστατευόμενα οικοσυστήματα, όπως περιοχές ωτοκίας θαλάσσιας χελώνας, πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα. Στις ακτές ωτοκίας δεν πρέπει να υπάρχει τεχνητός φωτισμός ή θα πρέπει να υπάρχουν ειδικά σχεδιασμένα φωτιστικά. Οι ομπρέλες επί της ακτής πρέπει να είναι τοποθετημένες σε τέτοιο χώρο και με τέτοιο τρόπο που να μην απειλούν τις θέσεις φωλεοποίησης.

Στις ακτές με αμμοθίνες θα πρέπει να κατασκευάζεται περίφραξη για την προστασία τους.

Η χρήση εντομοκτόνων για την άμμο ή την περιοχή γύρω από την ακτή πρέπει να αποφεύγεται.

Κάποιες περιοχές μπορεί να είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες και να απαιτούν ειδικό σχεδιασμό και διαχείριση. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι έχει ζητηθεί η γνώμη των τοπικών ή εθνικών περιβαλλοντικών οργανώσεων και ότι οι ανάγκες προστασίας των προστατευόμενων περιοχών και των σπάνιων ή προστατευόμενων ειδών καλύπτονται πλήρως.

Συμπερασματικά, μπορεί να είναι απαραίτητο κάποιες δραστηριότητες να περιορισθούν, να κατανεμηθούν διαφορετικά ή να διαχειρισθούν με διαφορετικό τρόπο, τόσο για να διασφαλισθεί η αναψυχή και η ασφάλεια όλων των χρηστών της ακτής, όσο και για να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον.

Η προστασία αυτή πρέπει να γίνει για την ασφάλεια των επισκεπτών και τη σωματική και πνευματική αναψυχή τους, και για να αποφευχθεί να γίνει η ακτή ένας παιχνιδότοπος γεμάτος θορύβους. Ακόμα περισσότερο για την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας από την υπερβολική χρήση της ακτής.

Επιπλέον η χρήση των ζωνών δραστηριότητας από διαφορετικούς χρήστες πρέπει να σημειώνεται στο σχεδιάγραμμα του Πίνακα Ανακοινώσεων και να αναρτώνται οι πληροφορίες για κάθε μία απ' αυτές (βλέπε κριτήριο 5).

Κριτήριο 31. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας για την προστασία των λουομένων

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Το κοινό πρέπει να έχει πρόσβαση στις ακτές που έχουν βραβευθεί με "Γαλάζια Σημαία", χωρίς να είναι πελάτης ενός συγκεκριμένου ξενοδοχείου ή παραθαλάσσιου καταστήματος. Η πρόσβαση στην ακτή θα πρέπει κατά προτίμηση να είναι δωρεάν, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις η πρόσβαση του κοινού παρέχεται μέσω της χρέωσης ενός λογικού αντιτίμου.

Στις ακτές στις οποίες λόγω εδαφικής διαμόρφωσης, με απότομες υψομετρικές διαφορές, καταγράφονται κίνδυνοι και δυσκολίες στην πρόσβαση, πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε να καθίστανται ασφαλείς. Δρόμοι παράλληλοι και σε επαφή με τα όρια της ακτής, οφείλουν να έχουν πεζοδρόμια προ την πλευρά της τελευταίας και η κυκλοφορία σε αυτούς να είναι ελεγχόμενη, με κατάλληλες πινακίδες και σαφώς διαγραμμισμένες διαβάσεις πεζών, που να διευκολύνουν την ασφαλή πρόσβαση στην ακτή.

Όπως αναφέρεται και στο Κριτήριο 22, απαγορεύεται ρητώς η είσοδος, κίνηση και στάθμευση μηχανοκίνητων τροχοφόρων στο χώρο της ακτής. Εάν είναι εκ των πραγμάτων αναγκαίο να υπάρχει χώρος στάθμευσης σε κοντινή περιοχή και σε επαφή με την ακτή, αυτός οφείλει να είναι καθορισμένος, κατάλληλα σηματομενός και να αποκλείεται η παραβίαση με την είσοδο των τροχοφόρων στην ακτή. Το έδαφος στο χώρο στάθμευσης πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση.

Ειδικότερα, οι θέσεις στάθμευσης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες πρέπει να είναι καθορισμένες, με την κατάλληλη σήμανση, σε σημεία που να επιτρέπουν την εύκολη πρόσβαση στην ακτή και στις εγκαταστάσεις αναψυχής (βλέπε Κριτήριο 33).

Επειδή η χρήση ποδηλάτων ενδείκνυται γενικότερα στο πλαίσιο της φιλικής περιβαλλοντικά διαχείρισης, προτείνεται να δημιουργηθούν ποδηλατόδρομοι που να οδηγούν στην ακτή και να υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένες θέσεις στάθμευσης για τα ποδήλατα.

Σε κάθε βραβευμένη ακτή θα πρέπει να διατίθεται ελεύθερος χώρος, με τα ίδια επίπεδα καθαριότητας, ασφάλειας και φροντίδας που ισχύουν για την υπόλοιπη, οργανωμένη ακτή.

Όπου αυτό είναι αναγκαίο, οφείλει να διατίθεται κατάλληλη ασφάλεια στην ακτή με τη μορφή εκπαιδευμένου προσωπικού που θα περιπολεί στο χώρο. Το προσωπικό αυτό οφείλει να είναι ένστολο και να παρουσιάζει σε κάθε ζήτηση την ταυτότητά του εκπαιδευμένου φύλακα.

Κριτήριο 32. Η παροχή πόσιμου νερού θα πρέπει να είναι διαθέσιμη στην ακτή.

Προαιρετικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Στις βραβευμένες με τη "Γαλάζια Σημαία" ακτές πρέπει να υπάρχει πόσιμο νερό. Η πηγή του πόσιμου νερού μπορεί να βρίσκεται στις εγκαταστάσεις υγιεινής ή στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, όπου αυτά υπάρχουν ή στην ακτή αρκεί να προστατεύεται από τα πουλιά ή τα ζώα. Η πηγή μπορεί να είναι μια απλή βρύση.

Κριτήριο 33.Τουλάχιστον μια από τις ακτές της Δημοτικής Ενότητας πρέπει να είναι εφοδιασμένη με επικλινείς προσβάσεις και εγκαταστάσεις υγιεινής για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ).

Υποχρεωτικό Κριτήριο: Σε όλες τις περιοχές/χώρες

Συνιστάται βραβευμένες με "Γαλάζια Σημαία" ακτές να προσφέρονται υπηρεσίες για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες: πρόσβαση στην ακτή και στα γύρω κτίρια και στις εγκαταστάσεις υγιεινής. **Θα πρέπει όμως, οπωσδήποτε, τουλάχιστον μια από τις βραβευμένες με "Γαλάζια Σημαία" ακτές της Δημοτικής Ενότητας να είναι εφοδιασμένη με επικλινείς προσβάσεις και εγκαταστάσεις υγιεινής για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.**

Η πρόσβαση στην ακτή θα πρέπει να διευκολύνεται από επικλινείς προσβάσεις για τους χρήστες με διάφορες Ειδικές Ανάγκες. Εάν είναι εφικτό, προτείνεται να υπάρχει σχετική δυνατότητα πρόσβασης μέχρι το νερό. Αν είναι δυνατόν, προτείνεται το υλικό και ο σχεδιασμός της ράμπας να είναι φιλικά προς το περιβάλλον.

Οι εγκαταστάσεις υγιεινής πρέπει να είναι σχεδιασμένες για τους χρήστες με Ειδικές Ανάγκες. Η πρόσβαση για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες πρέπει να είναι σύμφωνη με τα σχετικά πρότυπα (ISO). Η ακτή πρέπει να συμμορφώνεται με τους εθνικούς κανονισμούς, σχετικά με την πρόσβαση και τις διευκολύνσεις για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ).

Επιπρόσθετα, όπου υπάρχουν περιοχές στάθμευσης, θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες θέσεις για τη στάθμευση των οχημάτων ΑμΕΑ.

Όπου δεν ενδείκνυται η τοποθέτηση επικλινών προσβάσεων π.χ. σε θέσεις με απότομα βράχια ή όταν η ακτή διαβρώνεται εύκολα και δεν μπορεί να στηρίξει επικλινείς προσβάσεις, τότε η τοπική αρχή θα πρέπει να ζητά απαλλαγή από το κριτήριο αυτό (dispensation case). Εάν καμία από τις ακτές του Δήμου δεν είναι εφοδιασμένη με προσβάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, θα πρέπει να υπάρξει αιτιολόγηση στην αίτηση υποψηφιότητας, η οποία αξιολογείται από την Εθνική Επιτροπή Κρίσεων.

[ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ: Παράρτημα Α >](#)

Παράρτημα Α: Ειδικές Περιπτώσεις

Όλα τα υποχρεωτικά κριτήρια πρέπει να πληρούνται για να βραβευθεί η ακτή με τη Γαλάζια Σημαία. Σε περίπτωση όπου κατά τη διάρκεια συζητήσεων που προκύπτουν από τις διαδικασίες της Εθνικής Επιτροπής Κρίσεων, κι αν ο αιτών δεν έχει εκπληρώσει τα απαραίτητα κριτήρια, η Εθνική Επιτροπή Κρίσεων θα μπορούσε να προωθήσει μια ακτή στη Διεθνή Επιτροπή Κρίσεων ως ειδική περίπτωση. Στην περίπτωση εξέτασης μίας ακτής ως ειδική περίπτωση, η Εθνική Επιτροπή Κρίσεων οφείλει να διαβιβάσει την αίτηση στη Διεθνή Επιτροπή Κρίσεων με την απαραίτητη τεκμηρίωση και επεξήγηση για το ποια από τα υποχρεωτικά κριτήρια δεν τηρούνται και για ποιο λόγο υποβάλλεται αίτημα εξέτασης ως ειδική περίπτωση.

Ενδέχεται να προκύψουν ειδικές περιπτώσεις όταν σε μία ακτή παρατηρηθεί υπέρβαση στις τιμές των ορίων των εξεταζόμενων παραμέτρων για την ποιότητα των νερών κολύμβησης, εξαιτίας γνωστού, τεκμηριωμένου περιστατικού κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγησης υποψηφιότητας μίας ακτής ως ειδική περίπτωση, βασιζόμενη σε περιστατικό θα πρέπει αυτό να είναι έκτακτο και σε καμία περίπτωση να μην οφείλεται σε παρανομίες/παραλείψεις των διαχειριστών.

Στατιστικά, το πιο συχνό αίτημα εξέτασης ως ειδική περίπτωση οφείλεται σε ακραίες καιρικές συνθήκες, οι οποίες επηρεάζουν τη συμμόρφωση με τα κριτήρια ποιότητας των νερών κολύμβησης. Η Εθνική Επιτροπή Κρίσεων μπορεί σε ανάλογες περιπτώσεις να δώσει έγκριση εξέτασης ως ειδική περίπτωση και να παραλειφθεί μία δειγματοληψία, εάν και εφόσον η αρμόδια εθνική αρχή η οποία επιφορτίζεται με τον έλεγχο της ποιότητας των νερών κολύμβησης εγκρίνει κατά περίπτωση το συγκεκριμένο χειρισμό. Επιπλέον, το αίτημα εξέτασης ως ειδική περίπτωση θα πρέπει

στην προκειμένη περίπτωση να συνοδεύεται από σχετικά αναφορά για τα έκτακτα καιρικά φαινόμενα την ημέρα της δειγματοληψίας από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία.

Ειδικά για τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.: σε περίπτωση που το αίτημα εξαίρεσης δειγματοληψίας έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και παρέχεται στη διεθνή επιτροπή το σχετικό έγγραφο έγκρισης, τότε η αίτηση δεν εξετάζεται ως ειδική περίπτωση και προωθείται για βράβευση.

Σε περίπτωση που παρατηρηθεί ρύπανση των νερών κολύμβησης (όπως αυτή προκύπτει από τις σχετικές αναλύσεις) η οποία συνδέεται με συγκεκριμένο περιστατικό (ατύχημα), το οποίο δεν μπορούσε να αποφευχθεί, δίνεται η δυνατότητα προώθησης και αξιολόγησης της αίτησης ως ειδική περίπτωση. Από τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία είναι υποχρεωτικό να προκύπτει ότι η ρύπανση συνδέεται πέρα από κάθε αμφιβολία με το περιστατικό.

Ο διαχειριστής μίας ακτής έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτημα εξέτασης της αίτησης ως ειδική περίπτωση, όταν:

- Υποδομές στην ακτή βρίσκονται υπό κατασκευή της περιόδου υποβολής της αίτησης συμμετοχής, αλλά οι εργασίες θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου.
- Εξαιτίας έκτακτων και ακραίων καιρικών συνθηκών δε πληρούνται υποχρεωτικά κριτήρια, π.χ. καταστροφή σήμανσης, καταστροφή προσβάσεων, κλπ. Σε κάθε περίπτωση, το σύνολο των υποχρεωτικών κριτηρίων θα πρέπει να τηρείται με την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου.
- Η ακτή δεν είναι προσβάσιμη από άτομα με κινητικές δυσκολίες, παρόλο που είναι η μοναδική βραβευμένη με «Γαλάζια Σημαία» ακτή στη δημοτική ενότητα. Ο διαχειριστής της ακτής οφείλει να καταθέσει σχεδιασμό, ως κεντρικό άξονα του αιτήματός τους, για το πώς και πότε η ακτή θα πληροί το κριτήριο.
- Η γεωγραφική θέση της ακτής είναι τέτοια που δεν επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών που καθιστούν αδύνατη την τήρηση υποχρεωτικών κριτηρίων, π.χ. απόσταση από διαπιστευμένο εργαστήριο.

Παράρτημα Β: Θα πρέπει να προβάλλονται πληροφορίες για το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία»

Το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία»

Η «Γαλάζια Σημαία» είναι μία περιβαλλοντική βράβευση, η οποία απονέμεται σε κοινότητες που πραγματοποιούν ειδικές προσπάθειες διαχείρισης των εσωτερικών/θαλάσσιων υδάτινων οικοσυστημάτων και ακτών με σεβασμό στο τοπικό περιβάλλον και τη φύση. Προκειμένου να επιτευχθεί η βράβευση με «Γαλάζια Σημαία», οι κοινότητες και οι διαχειριστές των ακτών είναι υποχρεωμένοι να πληρούν μία σειρά από κριτήρια που της ποιότητας των νερών κολύμβησης, της περιβαλλοντικής πληροφόρησης και εκπαίδευσης, της ασφάλειας, των υπηρεσιών και των υποδομών. Η προσπάθεια των τοπικών κοινοτήτων διασφαλίζει ότι οι λουόμενοι και οι οικογένειες τους επισκέπτονται καθαρές και ασφαλείς ακτές, σε επιλεγμένα σημεία. Το γεγονός αυτό διασφαλίζει τη διατήρηση από την πλευρά της κοινότητας ενός βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης.

Δεδομένα για τη «Γαλάζια Σημαία»

Η «Γαλάζια Σημαία» απονέμεται από το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Foundation for Environmental Education - FEE), έναν μη κυβερνητικό περιβαλλοντικό οργανισμό, ο οποίος εκπροσωπείται από αντίστοιχους οργανισμούς στις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες. Η «Γαλάζια Σημαία» είναι μία περιβαλλοντική βράβευση για ακτές και μαρίνες. Μόνο οι τοπικές αρχές και ιδιώτες διαχειριστές ακτών έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής. Τα κριτήρια του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» καλύπτουν 4 βασικές κατηγορίες:

α) Ποιότητα νερών κολύμβησης,

β) Περιβαλλοντική πληροφόρηση και εκπαίδευση,

γ) Περιβαλλοντική διαχείριση,

δ) Ασφάλεια και υπηρεσίες.

Τα κριτήρια του προγράμματος έχουν εξελιχθεί σε βάθος χρόνου, με τέτοιο τρόπο ώστε οι τοπικές κοινότητες να είναι υποχρεωμένες να εργάζονται πάνω στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων, προκειμένου να βραβευθούν με τη «Γαλάζια Σημαία». Η βράβευση αποδίδεται μόνο για μία κολυμβητική περίοδο κάθε φορά και ισχύει αποκλειστικά και μόνο για όσο διάστημα τηρείται το σύνολο των κριτηρίων. Όταν παρατηρηθεί απόκλιση στην τήρηση των κριτηρίων, η αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει σε υποστολή της «Γαλάζιας Σημαίας». Το διεθνές συντονιστικό γραφείο πραγματοποιεί και από την πλευρά του ελέγχους τήρησης των κριτηρίων κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου.

Μπορείτε να βοηθήσετε το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» αναλαμβάνοντας δράση για την προστασία του περιβάλλοντος

- Χρησιμοποιήστε τους κάδους απορριμμάτων και ανακυκλώστε.
- Χρησιμοποιήστε τα μέσα μαζικής μεταφοράς, περπατήστε ή χρησιμοποιήστε ποδήλατο για τη μετάβασή σας στην ακτή.
- Ακολουθήστε τον κώδικα συμπεριφοράς της ακτής.
- Απολαύστε τη φύση και το περιβάλλον και συμπεριφερθείτε τους με σεβασμό.
- Επιλέξτε έναν προορισμό που σέβεται το περιβάλλον και ένα φιλικό περιβαλλοντικά κατάλυμα, αν είναι εφικτό. Μαζί με τη «Γαλάζια Σημαία» το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση έχει αναπτύξει ένα οικολογικό σήμα ποιότητας για τις ξενοδοχειακές μονάδες, το Green Key. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αναζητήσετε στον ιστότοπο www.green-key.org

Τοπικοί, εθνικοί και διεθνείς φορείς εφαρμογής των κριτηρίων του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία»

Το όνομα και η διεύθυνση του διαχειριστή της ακτής, του εθνικού χειριστή του προγράμματος και του διεθνούς συντονιστή είναι υποχρεωτικό να αναφέρονται στον πίνακα ανακοινώσεων. Το κείμενο που συνοδεύει την παραπάνω πληροφορία, θα μπορούσε να είναι δομημένο ως εξής: «Αυτά είναι τα ονόματα και οι διευθύνσεις των επαφών για τη «Γαλάζια Σημαία» σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η αναφορά σας για τον τρόπο και το βαθμό συμμόρφωσης με τα κριτήρια του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» θα βοηθήσει καθοριστικά το πρόγραμμα και θα διασφαλίσει στη διατήρησή του υψηλού επιπέδου του προγράμματος στο διηνεκές».

Παράρτημα Γ: Οδηγίες για τις περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Τύποι δραστηριοτήτων

Είναι υποχρεωτικό να υλοποιούνται κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου διαφορετικοί τύποι περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, για διαφορετικές ομάδες χρηστών της ακτής. Ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιούνται επί της ακτής και να είναι επικεντρωμένες άμεσα στο παράκτιο περιβάλλον. Οι διαφορετικοί τύποι περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να ομαδοποιηθούν σε 5 κατηγορίες:

Δραστηριότητες παθητικής συμμετοχής: Η κατηγορία περιλαμβάνει εκθέσεις, ταινίες, παρουσιάσεις, προβολή διαφανειών, συνέδρια, ανοιχτές συζητήσεις, παρουσιάσεις από ειδικούς σε θέματα που αφορούν στη διαχείριση της ακτής κλπ.

Δραστηριότητες ενεργητικής συμμετοχής: Η κατηγορία περιλαμβάνει ξεναγήσεις, εκπαιδευτικά παιχνίδια, θεατρικά, καθαρισμούς, παρατηρήσεις παράκτιου περιβάλλοντος, καταδύσεις, επιθεωρήσεις, διαγωνισμούς φωτογραφίας και

σχεδίου/ζωγραφικής, δράσεις αποκατάστασης του οικοσυστήματος, εφαρμογές πράσινης τεχνολογίας, προγράμματα υιοθεσίας ακτής, κοινοτικά προγράμματα παρακολούθησης της ακτής κλπ.

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: Η κατηγορία περιλαμβάνει εκπαίδευση εκπαιδευτικών, προσωπικού ακτής-μαρίνας, ναυαγοσωστών, καθαριστών, αστυνομικών-λιμενικών, ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο κλπ.

Εκδόσεις και μέσα μαζικής επικοινωνίας: Η κατηγορία περιλαμβάνει παραγωγή φυλλαδίων, αυτοκόλλητων, ερμηνευτικών σημάτων, αναμνηστικών καρτών, έκδοση newsletter - βιβλίων, παραγωγή τσαντών, T-shirt, αφισών, ραδιοφωνικές εκπομπές κλπ.

Κέντρο περιβαλλοντικής πληροφόρησης για τη «Γαλάζια Σημαία»: Συνίσταται οι βραβευμένες με τη «Γαλάζια Σημαία» ακτές να διαθέτουν ένα κέντρο περιβαλλοντικής πληροφόρησης (κτίριο ή περίπτερο), όπου θα παρέχονται πληροφορίες για το πρόγραμμα και την περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση. Ένα τέτοιο κέντρο θα πρέπει να προσφέρει τόσο δραστηριότητες και εκθέσεις, όσο και πληροφορίες για τη φύση και το περιβάλλον και με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί ως κέντρο περιβαλλοντικής ερμηνείας και εκπαίδευσης. Πληροφορίες για τη θέση του και τις δραστηριότητες που προσφέρονται θα πρέπει να παρέχονται στην ακτή και στα κοντινά γραφεία τουρισμού. Το κέντρο θα πρέπει να είναι ανοιχτό για το γενικό κοινό και όχι μόνο για τους μαθητές της περιοχής, παρέχοντας πληροφορίες και οργανώνοντας δραστηριότητες για όλους.

Ομάδες-στόχοι (target groups)

Οι δραστηριότητες θα πρέπει να στοχεύουν σε ένα μεγάλο εύρος κοινωνικών και ηλικιακών ομάδων. Είναι πρωταρχικής σημασίας οι τοπικές αρχές σε συνεργασία με τους διαχειριστές ακτών της περιοχής, να οργανώσουν προγράμματα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων κοινωνικών εταίρων, επηρεάζοντας άμεσα τη διαχείριση του περιβάλλοντος. Οι κοινωνικοί εταίροι-ενδιαφερόμενα μέρη είναι οι επισκέπτες, οι κάτοικοι, οι εργαζόμενοι στον τομέα παροχής υπηρεσιών τουρισμού, οι αλιείς, οι τοπικές βιομηχανίες κλπ. Οι κατηγορίες, ο αριθμός και οι ομάδες-στόχοι των δραστηριοτήτων θα πρέπει να είναι ανάλογες των συνθηκών και των χαρακτηριστικών της περιοχής εφαρμογής. Για παράδειγμα, σε έναν κατά βάση τουριστικό προορισμό, περισσότερες από μία δραστηριότητες που αφορούν στον τουρισμό θα πρέπει να είναι διαθέσιμες ανά κολυμβητική περίοδο στο γενικό κοινό.

Σύνδεση με υπάρχοντα προγράμματα-δραστηριότητες

Οι περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες μπορούν να αποτελούν τμήμα υφιστάμενων προγραμμάτων-δραστηριοτήτων (Agenda 21, Οικολογικά Σχολεία κλπ). Επιπλέον, συστήνεται οι τοπικές αρχές να συνεργάζονται με τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις για την οργάνωση περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Πληροφορίες για τις δραστηριότητες

Πληροφορίες για τις διαθέσιμες στο γενικό κοινό δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης οφείλουν να είναι διαθέσιμες στην ακτή και στα περιοδικά και εφημερίδες, τα οποία είναι διαθέσιμα στα τοπικά γραφεία τουρισμού. Η έντυπη πληροφορία θα πρέπει να περιλαμβάνει: το είδος των δραστηριοτήτων, τον τόπο και χρόνο πραγματοποίησης, την ομάδα στόχο κλπ.

Μη αποδεκτές από το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες οι οποίες δεν είναι αποδεκτές από το πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία» είναι:

- Δραστηριότητες οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαχείρισης μίας βραβευμένης με «Γαλάζια Σημαία» ακτής, όπως γενικοί καθαρισμοί, διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση, πληροφορίες για το φυσικό περιβάλλον (που υποχρεούται ο διαχειριστής να αναρτά στον πίνακα ανακοινώσεων) κλπ.
- Δραστηριότητες που επικεντρώνονται στον τουρισμό, χωρίς συγκεκριμένη αναφορά στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

- Δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από τις τοπικές αρχές ως τμήμα της διαχείρισης που διαχείρισης που σχετίζεται με την υγιεινή, την ασφάλεια, τις μεταφορές και τον τουρισμό.

Παράρτημα Δ: Συστάσεις για την παρουσίαση των πληροφοριών για την ποιότητα των νερών κολύμβησης στις βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές

Υπόδειγμα (κριτήριο 3): Κατεβάστε το παραπάνω έντυπο σε μορφή [acrobat pdf](#) ή σε μορφή [Microsoft Word document](#).

Παράρτημα Ε: Το 95ο εκατοστημόριο

Το 95ο εκατοστημόριο αποτελεί τη μέθοδο υπολογισμού του μέσου βαθμού ρύπανσης. Σε ότι αφορά στα νερά κολύμβησης, η τιμή του αποτυπώνει την πιθανότητα τα αποτελέσματα των αναλύσεων να είναι μικρότερα ή ίσα των οριακών τιμών στο 95% των δειγματοληψιών.

Το 95ο εκατοστημόριο προκύπτει από τον ακόλουθο υπολογισμό, ο οποίος βασίζεται στην οδηγία της ευρωπαϊκής ένωσης για την ποιότητα των νερών κολύμβησης (2006/7/EC).

1. Αξιολογείται ο δεκαδικός λογάριθμος των τιμών των μικροβιολογικών παραμέτρων που ορίζει η οδηγία. Μηδενικές τιμές των μικροβιολογικών δεν αξιολογούνται, αλλά αντικαθίστανται με την τιμή «1» (μικρότερη δυνατή επιτρεπόμενη τιμή - ο δεκαδικός λογάριθμος του «0» δεν ορίζεται).
2. Υπολογισμός του αριθμητικού μέσου όρου των τιμών του δεκαδικού λογαρίθμου για όλες τις τιμές των μικροβιολογικών(μ).
3. Υπολογισμός της τυπικής απόκλισης των τιμών του δεκαδικού λογαρίθμου (σ).
4. Το άνω 95ο εκατοστημόριο προκύπτει από την ακόλουθη εξίσωση ($\mu+1,65\sigma$).
5. Το αποτέλεσμα θα πρέπει να είναι μέσα στα όρια των τιμών που ορίζονται στην οδηγία. Το αρχείο υπολογισμού διατίθεται για τους εθνικούς χειριστές στις εσωτερικές σελίδες του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» από τον Ιανουάριο του 2010.

Παράρτημα ΣΤ: Σύστημα καταμέτρησης των απορριμμάτων της ακτής - μέθοδος χαρτογράφησης της ρύπανσης

Προκειμένου να καθορισθεί το επίπεδο καθαριότητας της ακτής, το σύστημα καταμέτρησης των απορριμμάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το διαχειριστή της ακτής ή τον εθνικό χειριστή του προγράμματος κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων.

Το σύστημα διαχωρίζει τα απορρίμματα σε δύο κατηγορίες, ογκώδη (>10 cm) και μικρά (<10 cm). Προκειμένου να προσδιορισθεί το επίπεδο ρύπανσης, απαιτείται εξέταση αντιπροσωπευτικών περιοχών της ακτής. Οι ακτές κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες (A+ έως D). Η μέθοδος συνδυάζει καταμέτρηση και λήψη φωτογραφιών.

Σε βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές, το επίπεδο καθαριότητας θα πρέπει να ανήκει στις κατηγορίες A+ και A.

Παρακάτω παρουσιάζονται οδηγίες για την εφαρμογή της μεθόδου προσδιορισμού της καθαριότητας της ακτής:

A. Ογκώδη απορρίμματα (>10 cm)

1. Ορίζεται μία περιοχή επιφάνειας 100 m² (10m x 10m) για την καταμέτρηση ογκωδών απορριμμάτων και τη λήψη φωτογραφιών (επιλέγεται η περιοχή με τη μεγαλύτερη πυκνότητα ογκωδών απορριμμάτων).
2. Καταμέτρηση των ογκωδών απορριμμάτων εντός της περιοχής καταμέτρησης.
3. Λήψη φωτογραφιών της περιοχής (χρησιμοποιείται ως αποδεικτικό στοιχείο της καταμέτρησης).

4. Καθορισμός του επιπέδου καθαριότητας με τη βοήθεια του δείκτη ρύπανσης ακτής (αναλυτικές πληροφορίες παρακάτω).

B. ΜΙΚΡΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ (<10 cm)

1. Ορίζεται μία περιοχή επιφάνειας 1 m² για την καταμέτρηση μικρών απορριμμάτων και τη λήψη φωτογραφιών (επιλέγεται η περιοχή με τη μεγαλύτερη πυκνότητα μικρών απορριμμάτων εντός της περιοχής που έχει οριστεί για την καταμέτρηση των ογκωδών απορριμμάτων).
2. Καταμέτρηση των μικρών απορριμμάτων εντός της περιοχής καταμέτρησης.
3. Λήψη φωτογραφιών της περιοχής (χρησιμοποιείται ως αποδεικτικό στοιχείο της καταμέτρησης).
4. Καθορισμός του επιπέδου καθαριότητας με τη βοήθεια του δείκτη ρύπανσης ακτής (αναλυτικές πληροφορίες παρακάτω).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ

Αριθμός μονάδων απορριμμάτων	Χαρακτηρισμός	Επίπεδο Καθαριότητας
0	A+	Πολύ Καθαρή
1-3	A	Καθαρή
4-10	B	Μετρίως Καθαρή
11-25	C	Βρώμικη
>25	D	Πολύ Βρώμικη

Γενικά για το δείκτη ρύπανσης ακτής:

1. Συνίσταται η τήρηση αρχείου (ημερομηνία, ώρα, τοποθεσία, καιρικές συνθήκες, επίπεδο καθαριότητας ογκωδών και μικρών απορριμμάτων, άλλα σχόλια).
2. Επανάληψη των βημάτων προσδιορισμού του επιπέδου καθαριότητας και σε άλλες περιοχές επί της ακτής, αν αυτό είναι δυνατό.
3. Επανάληψη της διαδικασίας σε διαφορετικές ημέρες κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου και σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, αν αυτό είναι δυνατό.

Είναι σημαντικό να γνωρίζει κανείς, ότι η εφαρμογή αυτής της μεθόδου προσδιορισμού της καθαριότητας της ακτής απαιτεί σημαντικό χρονικό διάστημα για την εφαρμογή της τις πρώτες φορές. Με την εμπειρία, ο χρόνος μειώνεται σημαντικά. Για περισσότερες και αναλυτικότερες πληροφορίες, για την προμήθεια του σχετικού εποπτικού υλικού και τη συμμετοχή σε εκπαιδευτικές συνεδρίες, μπορεί κανείς να επισκεφθεί τον διεθνή ιστότοπο του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» ή να επικοινωνήσει με το διεθνή συντονιστή.

*Ο δείκτης ρύπανσης ακτής αναπτύχθηκε στην Ολλανδία από το Keep Holland Tidy Foundation και το Royal Dutch Touring Club.

Παράρτημα Ζ: Σύστημα παρακολούθησης κοραλλιογενών υφάλων

Δεν εφαρμόζεται στην Ελλάδα

Παράρτημα Η: Οδηγίες για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων σε βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές

Σε περίπτωση που διοργανώνονται εκδηλώσεις σε βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές, συνιστάται ότι οι τοπικές αρχές και οι διαχειριστές των ακτών φροντίζουν να διασφαλίζονται οι συνθήκες αμοιβαίου οφέλους, τόσο για τη διοργάνωση των εκδηλώσεων, όσο και για τη διατήρηση της βράβευσης. Η διοργάνωση εκδηλώσεων δεν είναι

ασύμβατη με την εφαρμογή των κριτηρίων του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία». Παρόλα αυτά, σε καμία περίπτωση, καμία δραστηριότητα δεν πρέπει να επηρεάζει την εφαρμογή των κριτηρίων και, βέβαια, απλά και μόνο η πραγματοποίηση μίας εκδήλωσης δεν δικαιολογεί την υποστολή της «Γαλάζιας Σημαίας».

Η απόφαση για τη φιλοξενία της οποιασδήποτε εκδήλωσης αποτελεί ευθύνη και αρμοδιότητα των τοπικών αρχών/διαχειριστών των ακτών και πάντα σε συμφωνία με τη σχετική νομοθεσία. Σε περίπτωση που δημιουργούνται ερωτηματικά για τις πιθανές επιπτώσεις στη βράβευση με «Γαλάζια Σημαία», συνιστάται η έγκαιρη επικοινωνία και συζήτηση με τον εθνικό χειριστή. Τονίζεται ότι η ευθύνη για την τήρηση των κριτηρίων του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» βαρύνει τις τοπικές αρχές και τους διαχειριστές των ακτών.

Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα και να αξιοποιηθούν επιπλέον πόροι για να διασφαλιστεί η τήρηση των κριτηρίων (προσωπικό καθαρισμού, φορητές τουαλέτες κλπ).

Όπου είναι δυνατό, προτείνεται να δημιουργούνται ζώνες στη βραβευμένη με «Γαλάζια Σημαία» ακτή (περιλαμβάνονται οι σηματοδότες, εντός του νερού) ούτως ώστε η κολυμβητική περιοχή να διατηρείται χωρίς παρεμβάσεις και να διατηρήσει τη βράβευσή της. Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται να μην δεσμεύεται ολόκληρη η ακτή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων.

Όπου είναι δυνατό, θα πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση της τήρησης του συνόλου των κριτηρίων του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης.

Σε ότι αφορά στο πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία», θεωρείται δεδομένη η συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανόνες δόμησης επί της ακτής. Το γεγονός αυτό περιλαμβάνει και την πιθανή σύνταξη μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή την παραγωγή περιβαλλοντικών αναφορών για την επίδραση της εκδήλωσης στο φυσικό περιβάλλον. Σε περίπτωση που είναι απαραίτητο από την εθνική νομοθεσία, απαιτείται αδειοδότηση από τις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές.

Είναι υποχρεωτικό να παρέχονται στο κοινό πληροφορίες εκ των προτέρων για τις προγραμματιζόμενες εκδηλώσεις σε βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία» ακτές. Η ενημέρωση μπορεί να πραγματοποιηθεί με την ανάρτηση σχετικών ανακοινώσεων στην ακτή, με ενημερωτικά μηνύματα στα τοπικά μέσα μαζικής επικοινωνίας, ή μέσω των διαδικτυακών τόπων των τοπικών αρχών και των διαχειριστών. Ενημερωτικό σημείωμα στο οποίο θα αναφέρονται οι οργανωτικές λεπτομέρειες της εκδήλωσης, η διάρκειά του, οι επαφές για την παροχή περισσότερων πληροφοριών και υποβολής παραπόνων ή ενστάσεων κλπ, θα πρέπει να αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων.

Σε περίπτωση που η εκδήλωση πραγματοποιείται σε ώρες κατά τις οποίες δεν είναι αναρτημένη η «Γαλάζια Σημαία», οπότε δεν ισχύουν τα κριτήρια του προγράμματος (αποκλειστικά και μόνο για τις περιπτώσεις που υπάρχει η σχετική πρόβλεψη από τον εθνικό χειριστή), ο διαχειριστής της ακτής θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι υποδομές και ο περιβάλλον χώρος θα πρέπει να καθαριστούν και να παραδοθούν πριν την έναρξη της σημαίας στην ακτή. Αν, για παράδειγμα, η σημαία αναρτάται στις 08.00, η ακτή θα πρέπει να είναι απόλυτα έτοιμη μέχρι τις 08.00.

Προτείνεται οι διαχειριστές της ακτής να χρεώνουν τους διοργανωτές της εκδήλωσης με ένα ποσό, το οποίο θα χρησιμοποιείται για τη βελτίωση της ακτής και του περιβάλλοντος χώρου.

Παράρτημα Θ: Οδηγίες για την εκτίμηση επικινδυνότητας της ILS (International Lifesaving Federation - Διεθνής Ναυαγοσωστική Ομοσπονδία) για τις ακτές

Εισαγωγή

Η Διεθνής Ναυαγοσωστική Ομοσπονδία (ILS) είναι η διεθνής αρχή επικεφαλής της προσπάθειας πρόληψης των πνιγμών και συνεργάζεται με εθνικούς ναυαγοσωστικούς οργανισμούς για την ενίσχυση της πρόληψης σε αυτόν τον τομέα, την ασφάλεια των νερών, τις θαλάσσιες διασώσεις και την εφαρμογή της ναυαγοσωστικής. Το FEE και η ILS

έχουν συνυπογράψει μνημόνιο συνεργασίας, με το οποίο το FEE αναγνωρίζει το διεθνή ρόλο της ILS στην πρόληψη των πνιγμών.

Το FEE ενθαρρύνει τη συνεργασία των αρχών με την ILS και σε εθνικό επίπεδο.

Η ILS θα αναλάβει τη διενέργεια εκτίμησης επικινδυνότητας σε ακτές σε ολόκληρο τον κόσμο και ανάρτηση της απαραίτητης πληροφορία για την ασφάλεια των λουομένων σύμφωνα με το πρότυπο ποιότητας ISO 27012. Όπου οι παραπάνω εργασίες δεν είναι δυνατές, υπάρχει πρόβλεψη για τη διενέργεια ανεξάρτητης εκτίμησης επικινδυνότητας. Παρακάτω παρουσιάζονται οι σχετικές οδηγίες από την ILS.

Βασικές πληροφορίες

Ως διαχείριση κινδύνου μπορεί να οριστεί η λογική και συστηματική προσέγγιση στον εντοπισμό, την ανάλυση, την εκτίμηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την επικοινωνία κινδύνων που συνδέονται με μία δραστηριότητα ή διαδικασία. Στις Οδηγίες για την ασφάλη αναψυχή σε υδάτινα περιβάλλοντα (τόμος 1), ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας δηλώνει: «Η εκτίμηση κινδύνου και επικινδυνότητας ωθεί την ανάπτυξη πολιτικών ελέγχου και διαχείρισης κινδύνου για την υγεία και την ασφάλεια στη θαλάσσια αναψυχή. Η εκτίμηση επικινδυνότητας για ακτή ή νερά κολύμβησης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της ορισμένες παραμέτρους-κλειδιά, συμπεριλαμβανομένων:

- Την παρουσία και τη φύση φυσικών ή τεχνητών κινδύνων
- Τη σοβαρότητα των κινδύνων που συνδέονται με την υγεία
- Τη διαθεσιμότητα και εφαρμοσιμότητα των ενεργειών αποκατάστασης
- Τη συχνότητα και την πυκνότητα χρήσης
- Το επίπεδο της ανάπτυξης

Αρχές

Ο σκοπός της εκτίμησης επικινδυνότητας είναι να εκτιμήσει την πιθανότητα να λάβουν χώρα συγκεκριμένα γεγονότα και των δυσμενών επιπτώσεων που αυτά ενδέχεται να έχουν στον πληθυσμό, τις περιουσίες, το περιβάλλον, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες πιθανές επιπτώσεις.

Η ILS αντιμετωπίζει την εφαρμογή εκτιμήσεων επικινδυνότητας για όλα τα υδάτινα περιβάλλοντα ως τον καθοριστικό παράγοντα μείωσης της πιθανότητας τραυματισμού ή απώλειας ζωής στις υπόψη περιοχές. Ως γενικό πλαίσιο και βασικά στοιχεία της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνου προσδιορίζονται τα παρακάτω:

- Επικοινωνία και συμβουλευτική.
- Καθιέρωση του πλαισίου δράσεων.
- Εντοπισμός/αναγνώριση κινδύνου.
- Ανάλυση κινδύνου.
- Αξιολόγηση κινδύνου.
- Ανάπτυξη σχεδίου ελέγχου κινδύνου.
- Παρακολούθηση και ανασκόπηση.

Το πλαίσιο συμμορφώνεται με το διεθνές πρότυπο ποιότητας ISO 31000 - Διαχείριση Κινδύνου - Οδηγίες για τις αρχές και την εφαρμογή διαχείρισης κινδύνου.

Η βασική λογική για την πραγματοποίηση εκτίμησης επικινδυνότητας είναι:

1. Αναγνώριση των κινδύνων σε συγκεκριμένη περιοχή και εκτίμηση του κινδύνου εμπλοκής ανθρώπων.
2. Παροχή της βάσης του σχεδίου διαχείρισης.
3. Βελτίωση της ασφάλειας και μείωση του κινδύνου θανάτου ή τραυματισμού στην περιοχή.

4. Διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης πόρων και ενθάρρυνση αποτελεσματικής διαχείρισης και αποδοτικών επιχειρήσεων.
5. Μείωση της πιθανότητας δημιουργίας νομικών διαφορών που ενδέχεται να προκύψουν από ατύχημα ή διαχειριστικές πρακτικές.
6. Παροχή καθοδήγησης για την ανάπτυξη πολιτικής, διαδικασιών και ορθών πρακτικών.

Κίνδυνος είναι η πηγή μίας πιθανής βλάβης, ή μία κατάσταση η οποία μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια.

Η λέξη **επικινδυνότητα** χρησιμοποιείται για να περιγράψει την κατάσταση κατά την οποία μία δεδομένη έκθεση σε κίνδυνο θα επιφέρει δυσμενή αποτελέσματα.

Η διαδικασία ακριβούς υπολογισμού της επικινδυνότητας για το κοινό σε παράκτιες περιοχές είναι περίπλοκη. Ο καθορισμός και η αξιολόγηση της επικινδυνότητας είναι διαδικασία περισσότερο δύσκολη σε παράκτιες περιοχές εξαιτίας της συνεχούς εναλλαγής του περιβάλλοντος. Οι παράκτιες περιοχές αποτελούν δυναμικά περιβάλλοντα όπου η παρουσία και το επίπεδο των πιθανών κινδύνων ποικίλει και εξαρτάται από ένα πλήθος παραγόντων όπως ο χρόνος, η συνθήκες του νερού, ο καιρός και η αλληλεπίδραση με τον άνθρωπο. Προκειμένου να γίνει αποτελεσματική εκτίμηση των κινδύνων και της συνδεόμενης με αυτούς επικινδυνότητας, ο εκτιμητής θα πρέπει να κατανοήσει όλους τους παράγοντες που συμβάλλουν στη δημιουργία του κινδύνου, π.χ. την τοπογραφία της ακτής, τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες και τον κυματισμό, τον αριθμό των ατόμων που χρησιμοποιούν την ακτή και τις επιλεγόμενες από αυτούς δραστηριότητες.

Το σύνολο των ενεργειών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι η διαχείριση των κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει το ασφαλέστερο δυνατό επίπεδο αναψυχής. Οι πιθανές λύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα στοιχεία από την ακόλουθη «ιεράρχηση των ελέγχων»:

1. Απομάκρυνση της επικινδυνότητας: κίνδυνοι, άνθρωποι ή και τα δύο, όπου αυτό είναι δυνατό (Εξάλειψη).
 2. Απαγόρευση πρόσβασης στην περιοχή όπου είναι πιθανό να υπάρχει ο κίνδυνος (Απομόνωση).
 3. Κατανομή του κινδύνου σε περισσότερα μέρη, μέσα από τη σύναψη συμβολαίων, συνεργασιών ή ασφάλισης (Μεταφορά).
 4. Εγκατάσταση φράγματος, όπως φράχτης ή βλάστηση (Μηχανικός Έλεγχος).
 5. Διαχείριση (Διοικητική) των ελέγχων η οποία μπορεί να περιλαμβάνει:
- Προγράμματα εκπαίδευσης του πληθυσμού για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους.
 - Διεθνή πρότυπα σήμανσης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 27012, τα οποία θα διευκολύνουν του επισκέπτες να λαμβάνουν, με πλήρη γνώση της κατάστασης, αποφάσεις σχετικές με τον αν θα επισκεφθούν την περιοχή ή θα πραγματοποιήσουν μία συγκεκριμένη δραστηριότητα.
 - Επίβλεψη μέσα από την εγκατάσταση κατάλληλα εκπαιδευμένου και καταρτισμένου προσωπικού, π.χ. ναυαγοσώστες.
 - Εφαρμογή των κατάλληλων συστημάτων διαχείρισης έκτακτων περιστατικών.
 - Χρήση και κατάλληλη τοποθέτηση του ναυαγοσωστικού εξοπλισμού για το κοινό, όπως σηματοδότες και σωσίβια.
 - Χάραξη ζωνών με τη χρήση σηματοδότην και σημαιών των περιοχών στις οποίες δεν πρέπει να πραγματοποιούνται ταυτόχρονα μη συμβατές δραστηριότητες όπως χρήση/κίνηση ταχύπλων, κολύμβηση και ιστιοπλοΐα.
 - Περιορισμός και διαχείριση της επικινδυνότητας (λοιποί κίνδυνοι).

Βιβλιογραφικές αναφορές

International Life Saving Federation (ILS), 2007, ILS Beach Risk Assessment Policy

International Life Saving Federation of Europe (ILSE), 2007, ILSE Risk Assessment Guidelines

International Life Saving Federation of Europe (ILSE), 2010, ILSE Designated Bathing Area Risk Assessment Report

International Standards Organisation (ISO), 2008, ISO 20712 Water Safety Signs and Beach Safety Flags (Parts 1, 2 & 3)

Royal National Lifeboat Institution (RNLI), 2007, A guide to coastal public rescue equipment

World Health Organisation (WHO), 2003, Guidelines for safe recreational waters Volume 1 - Coastal and fresh waters